

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX

Kaina 35 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, LAPKRITIS - NOVEMBER 2, 1989

Nr. 214

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Busho ir Gorbačiovo konferencija Viduržemio jūroje

Rytų Europos finlandizacija

Maskva. — Rytų Europos klausimai po II Pasaulinio karo niekada nebuvo formalioje Amerikos-Sovietų viršūnių konferencijų darbotvarkėje, bet jie bus tikrai svarbūs dalykai, kai JAV prez. G. Bushas ir Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbačiovas susitiks karo laivuose pasitarimams gruodžio mėnesį, rašo New York Times korespondentas B. Keller.

Washingtono prez. Bushas, sakdamas, jog jis „nenori ko nors praleisti“ greitai besikeičiančiame Rytų-Vakarų ryšių pasaulyje, pranešė susitikimą su prez. Gorbačiovu dvi dienas be iš anksto nustatytos darbotvarkės. Tai bus jo pirmas, kaip prezidento, susitikimas su Gorbačiovu. Po šio susitikimo galinti įvykti jau pilna viršūnių konferencija kitų metų viduryje. Šis susitikimas vyks gruodžio 2 ir 3 dienomis, vieną dieną Sovietų laive, o kitą dieną Amerikos laive Viduržemio jūroje.

Apie tai tuo pačiu metu buvo pranešta ir Maskvoje. Sovietų Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze pasakė, nors šis susitikimas skirtas tam, kad abu vadai vienas kitą geriau pažintų, tačiau gali būti duoti nurodymai jų užsienio reikalų patarėjams kaip turėtų būti pasitarta tikrajai viršūnių konferencijai 1990 metais.

Vyko slapsti pasitarimai

Šis susitikimas buvo pradėtas rengti jau liepos mėnesį slaptuose abiejų pusių pasitarimuose. Tai parodo, kokių būdu paskutiniams mėnesiais Busho vadovybė tvarko užsienio reikalus.

Iš Maskvos pranešama, jog Gorbačiovas noris gauti Busho užtikrinimą, kad Amerika nebandys komunizmo silpnėjimo išnaudoti savo strateginiams tikslams. Bushas noris taip pat gauti paties Gorbačiovo pažadą, kad pasikeitimai Rytų Europoje nebus Maskvos trukdomi. Bushas spaudos konferencijoje pasakė, kad jis nutaręs susitikti su Gorbačiovu dėl Rytų Europoje vykstančių demokratiškosios sąjungininkų ir jė pritarę tokiam susitikimui. Ivykiai Rytų Europoje vyksta

Kancleris vyksta su bilijonu dolerių

Bona. — Kancleris Helmut Kohl, kai jis lapkričio 9 d. važiuos į Varšuvą, jis kartu vešis ir daugiau negu bilijono dolerių pagalbos planą padėti atstatyti Lenkijai, praneša vokiečių žinių agentūra. Paroma bus suteikta kreditų formoje. Bona nori pradėti naują erą vokiečių — lenkų santykiuose. Kanclerio vyriausybė yra nusistatčiusi, kad Vakarų industrinės valstybės turi padėti Rytų Europos kraštams, kurie nori persitvarkyti politiniai ir ekonominiai. Bona atsisakė spaudai pasakyti to plano detales, kol tai nebus susitarta Varšuvoje kanclerio ten buvimo metu. Ta suma galinti siekti net 1.5 bil. dol.

Neramumai Ukrainoje

Maskva. — Kai Vorkutos angliakasiai nutarė baigti streiką, kai buvo jiems pagrasinta teismu, tai neramumai vėl prasidėjo tarp Ukrainos angliakasių, praneša AP agentūra.

Ukrainos Donetskio anglių regione, didžiausiame visoje sąjungoje, vėl darbininkų komitetai pakartojo savo anksčiau iškeltus reikalavimus, kurių vyriausybė neišpildė. Jei Kremlius nesugebės darbininkų prašymų patenkinti, tai streikas bus pradėtas bet kada ir tai vėl suparalizuos anglių produkciją, kaip kad buvo šią vasarą. Darbininkų streikų komitetai tebeveikia.

Maždaug 2,000 Ma. kvos gyventojų apsupo Liubiankos kalėjimą, KGB centrinę įstaigą, tylos proteste laikydami žvakes ir meldamiesi už Stalino nužudytuosius, kol policija nepradėjo juos mušti. Šis pastatas dešimtmečiais buvo laikomas baisiausia vieta Sovietų sistemoje.

Sąjūdis ir Lyga prieš tarnybą okupacinėje kariuomenėje

Vilnius. 1989 spalio 27, LIC — Sąjūdžio 8-toji sesija, įvykusi spalio 24, svarstė jaunuolių karinės tarnybos klausimą ir nutarė prašyti Lietuvos TSR Aukščiausiosios tarybos sustabdyti jaunuolių šaukimą į okupacinę kariuomenę. Įdomu pastebėti, kad Sąjūdžio seimo rezoliucija remiasi tais pačiais argumentais ir tarptautinėmis konvencijomis, kurių pagrindu Lietuvos Laisvės Lyga paskelbė karinių bilietų grąžinimo akciją. Praeitą sekmadienį, spalio 22 d., Laisvės lyga ir jaunilietuviai surengė mitingą Kalnų parke, protestuojant prieš Lietuvos jaunuolių ėmimą į tarybinę armiją. Taip pat įvyko eitynės į Lenino rajoną

karinį komisarą bei piketas prie centrinio jaunuolių paskirtimo punkto. Akcijos metu gražinta 26 prašymo liudijimai ir kariniai bilietai. Pasak šiuo metu JAV-bėse viešinio Lygos nario Antano Terlecko, ligi šiol yra sugražinta beveik 900 karinių bilietų. Pateikiame Sąjūdžio seimo rezoliuciją karinės tarnybos klausimu.

Sąjūdžio nutarimas

1940 metais Lietuva buvo TSRS okupuota ir aneksuota. Tokia išvada padarė Lietuvos TSR Aukščiausiosios tarybos komisija 1939 metų Vokietijos — TSRS sutarties pasėkmėms tirti. Šios išvados Lietuvos niekas oficialiai nepaneigė. Ženevos konvencijos, kurią 1954 metais TSRS ratifikavo, 51-ame paragrafe tvirtinama, kad okupuojanti valstybė negali versti globojamam asmeniui ar pagalbiniams pajūgose.

Remdamiesi šiuo dokumentu ir vadovaudamiesi Lietuvos TSR konstitucijos 70-tuoju straipsniu, reikalaujame, kad Lietuvos TSR Aukščiausioji taryba:

- 1) sustabdytų TSRS gynybos ministro įsakymą dėl jaunuolių šaukimo į tarybinę armiją;
- 2) sustabdytų Lietuvos TSR Baudžiamojo kodekso 74-to straipsnio vykdymą, numatantį teisminį jaunuolių persekiojimą už atsisakymą tarnauti tarybinėje armijoje;
- 3) uždraustų milicijai be prokuroro sankcijos paimti jaunuolius ir juos perduoti kariškiams.

Kol šie klausimai bus sprendžiami, siūlome priimti nutarimą, kad nuo karinės prievolės būtų atleisti tie jaunuoliai, kurie pareikš norą dirbti pagal sutartį Lietuvos TSR milicijos padalinuose, sanitarais invalidų ir vaikų namuose, medicininėse įstaigose.

— Tokyjo mieste susirinko pasitarimui Nobelio premijų laureatai. Pirmą kartą ten dalyvavo ir sovietų akademikas Andrejus Sacharovas su žmona. Juos priėmė imperatorius.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prancūzijos prez. Mitterand ir Vokietijos kancleris Bonjo veda dviejų dienų pasitarimus Europos ateities klausimais, praneša vokiečių žinių agentūra.

— Sovietų Sąjunga pirmą kartą leido atvykti lenkams į Katyną paminėti lenkų karininkų masines žudynes. Daug šeimų narių dalyvavo susikaupto vigilijoje, įskaitant ir iš Washingtono atvykusį buvusį Saugumo tarybos viršininką Zbigniewą Brzezinskį. Ten nužudyta daugiau kaip 4,300 lenkų karininkų.

— Baltieji rūmai ir Kongresas susitarė, kad nuo kitų metų balandžio mėnesio mažiausias atlyginimas bus 3.80 dol., o nuo 1991 metų balandžio mėnesio 4.25 dol.

— Nikaragvos sandinistų prez. Daniel Ortega vakar paskelbė, kad nutraukia ginklų paliaubas su laisvės kovotojais Contras.

— Rytų Vokietijos komunistų vyriausybė bandė suorganizuoti demonstracijas už komunistinę sistemą, tačiau tesusirinko vos keliasdešimt žmonių, daugiausia partiečių.

— Argentinos prezidentas Carlos Menem kreipėsi į Nikaragvos prezidentą Ortega, kad pakeistų savo sprendimą nutraukti ginklų paliaubas su Contras.

— Prahoje praejusios demonstracijų metu buvo areštuota 355 žmonės, kurie tebe laikomi kalėjime. Tos demonstracijos prasidėjo tada, kai jaunas vyras prieš šv. Vavlovo statulos aikštėje padėjo gėlių vainiką. Policija, tai pamatę, norėjo jį suimti, kai minia jį užstojo ir tada prasidėjo riaušės.

Holokausto programa

Washingtonas. — JTA skelbia, kad Švietimo departamentas finansuos daug kontraversijos sukėlusią Holokausto programą gimnazijose. Tai programa devynis mėnesiais priešinosi Švietimo departamento sekretorius Lauro Cavazos. Šią programą labai rėmė įvairios žydų organizacijos. Programa busianti finansuojama per būsimuosius trejus metus.

Sovietų vadas laikomas reformuotoju

Keičiama JAV politika Sovietų atžvilgiu

Washingtonas. Prieš penkis mėnesius Baltieji rūmai sakė, jog Gorbačiovas tik šneka, bet jo darbų nesimato. Bet tik prieš dvi savaites Valstybės departamento sekretorius James Bakeris III savo kalboje jau pasakė, kad Gorbačiovo „perestroika yra skirtingesnė negu anksčiau, nes yra nutolusi nuo Lenino įsteigtos ir Stalino vestos valstybės“. Dabar artimesnė Sovietų veikla mūsų interesams.

Šiame kelių mėnesių laikotarpyje įvyko ne tik JAV politikos peržiūrėjimas, bet ir Sovietų pažiūrų pasikeitimas. Busho vyriausybės nariai pripažįsta, kad jie atėjo į valdžią Reagano paliktoje įtakoje ir norėjo būti savarankiški ir susidaryti patys savo vaizdą apie Gorbačiovą. Jie sako, jog kartais Busho pareigūnai žiūrėjo per petį atgal į Reaganą, užuot žvelgę per vandenyną tiesiai į Kremliaus vadą. Nuo gegužės mėnesio nebuvo vienodo nusistatymo Busho vyresniųjų pareigūnų tarpe. Buvo tam tikras šaltumas Sovietų Sąjungos atžvilgiu.

Baimė pakenkti sovietams

Visi JAV valdžios pareigūnai dalinai pritarė Gynybos departamento sekretoriaus Dick Cheney pesimizmui, kad vargiai

Aiškęja sen. Kennedy paslaptys

New Yorkas. AP žinių agentūra praneša, jog buvusios jūros komisijos vedėjas prigėrusios Mar Kopechnes byloje 1969 m. Chappaquiddick vietoje, pasakė, jog buvo nuslėpti dalykai, kad išgelbėtų senatoriaus Edvardo Kennedy politinę karjerą.

Mary Kopechne, 28 m. sekretorė, žuvo, kai Kennedy vairavo mašiną per tiltą minėtoje vietoje ir su ja pasinėrė į upę. Jis išplaukė, o Mary mirė mašinoje. Senatorius nepranešė nelaimingo įvykio 10 valandų.

Jam buvo atimtas leidimas vairuoti ir nubaustas sąlyginai, kad pasišalino iš nelaimės vietos. Dukters motina dabar pasakė moterų žurnalui, kad viskas buvo nuslėpta ir visiems buvo užmokėta. „Newsweek“ žurnalas liepos 3 d. laidoje rašo, jog jūroje vedėjas Leslie Leland buvo aplankytas dviejų „teisingų“, kurie jį tada pasiėmė „pasivažinėti ir pasakė savo versiją apie tos nakties įvyki“. Iš visos istorijos buvo pasakyta, kad tai tik nelaimingas įvykis ir mažas esimo prasilenkimas ir nereikia, kad jūroje apspręstų tą įvyki. Vėliau Leland beveik prarado vaistininko teisę, kai jam nebuvo atsiųstas pranešimas atnaujinti leidimą. Jį kažkas tris kartus grasino nužudyti. Bylos teisėjas atsisakė apklausti liudininkus ir peržiūrėti apklausinėjimų dokumentus. Pagaliau jūroje atsisakė ir prisiekė viską, ką sužinojo, laikyti visą gyvenimą paslaptyste. Žurnalas sako, jog dabar jiems nepavyko susirišti su sen. Kennedžiu, kad išgirstų jo pareiškimą.

pasiseks Gorbačioviui jo paties reformos. Kai kas iš jų pritarė sekretoriaus asistento Lawrence Eagleburgerio pažiūrai, jog reikia susirūpinti Europos pastovumu, kuri galinti sugriauti perestroiką. Esą galima, kad kai kurios jėgos iškilis į paviršių, ir jos gali būti nenaudingos sovietams.

Draugystė iš prievartos

Tačiau šiuo metu linkstama manyti mūsų vyriausybėje, kad Gorbačiovas yra tikras reformatorius ir kad perestroikos pasisekimas, nežiūrint, ar bus Gorbačiovas, ar kitas jo vietoje, yra Amerikos pagrindinis interesas — ieškoti ateityje tokių ryšių, kurie būtų abiem pusėm naudingi. Valstybės sekretorius Bakeris manas, kad reikia išnaudoti visas galimybes pagerinti santykiams, bet nesumažinant savo apsigynimo bei saugumo darbų. Sekretorius pasakė manas, kad ne viskas yra daroma iš draugiško jausmo Amerikai iš Sovietų pusės. „Jie iš esmės yra priversti bendrauti dėl susidariusios ekonominės padėties ir tų problemų, kurias turi savo krašte“.

Bakeris yra pirmas JAV vyriausybės narys, kurio pažiūros, o taip pat ir Administracijos, susidare šiuo metu, kai situacija Sovietų Sąjungoje ir Rytų Europoje dramatiškai kinta. Paaškęjo, jog vasaros metu Baltieji rūmai gavo signalą iš Gorbačiovo, kad nebus priešnamasi, jei iš komunistinės vyriausybės valdžią perims ne komunistai Lenkijoje ir jei Vengrijoje nebus komunistų partijos. Tik viena sąlyga buvo, kad nebūtų grasinama Varšuvos paktui.

Per didelis pasitikėjimas

Šią vasarą Sovietų Sąjungos padėtis pablogėjo — įvyko streikai, tautiniai neramumai arba demonstracijos ir tuščių prekių lentynos. JAV vyriausybė buvo nustebusi, kad buvo pašalinti keli konservatyvūs Politbiuro nariai. Visa tai paveikė vyriausybę, kad Sovietų Sąjungos vadas būtų laikomas tikru reformų vykdytoju, kad jis nėra apsimetęs, pastebi ir New York Times reporteris T. Friedman spalio 21 d. O Valstybės sekretorius pasakojo žurnalistams, kad jis ilgai diskutavo su Shevardnadze perestroiką, kai jis buvo paskutini kartą jo ūkyje. Jie turį labai daug sunkių problemų ir norį kuo greičiau jas išspręsti. Jis manas, kad esą tikrai dalykai pasikeitę Sovietų Sąjungoje.

KALENDORIUS

Lapkričio 2 d.: Vėlinės. Valentinai, Gedilė, Gedartas, Maura, Nora, Tobijas, Vinifredas, Vidmantas.

Lapkričio 3 d.: Hubertas, Martynas, Silvija, Norvainė, Vydmantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:22, leidžiasi 4:45. Temperatūra dieną 38 l., naktį 25 l.

BALFO DIENOS CHICAGOJE

STASYS GARLIAUSKAS

Jaunimo centras svetingai priėmė balfininkus spalio 14 ir 15 dienomis, susirinkusius į seimą aptarti Balfio šalpos darbus ir paminėti 45 metų veiklos sukaktį. Per dvi dienas buvo pažvelgta į atliktus darbus, aptarta tolimesnė veikla, išrinkta nauja valdyba ir užpildytos mirusių ar pasitraukusių direktorių vietos.

Į seimą suvažiavo 45 delegatai ir būrelis svečių. Jiems užsiregistravus, Stasys Vanagūnas, seimo rengimo, Chicago apskrities ir Marquette Parko skyriaus pirmininkas, atidarė jubiliejinį seimą. Trumpai aptarė Balfio įsisteigimo istoriją. JAV ir Lietuvos himnus sugiedojo kun. Jonas Kuzinskas, Svč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas. Taip pat jis sukalbėjo invokaciją, kun. Jonas Jozupaitis išvardino mirusius Balfio darbuotojus ir malda pagerbė jų atminimą. Seimui vadovauti buvo pakviesti dr. Pranas Budininkas ir Regina Ridikienė, o į sekretoriatą dr. Česlova Bačinskienė, dr. Bronė Motušienė ir Antanas Zaura. Į seimą atsilankė ir Balfio 45 m. sukakties proga sveikino: Vaclovas Kleiza, Lietuvos konsulas, Grožvydas Lazauskas, Altos pirmininkas, Marija Remienė, Lietuvių fondo pirm., kun. Antanas Saulaitis, Jėzuitų provincolas, kun. dr. Viktoras Rimšelis, Marijonų provincolas, Juozas Polikaitis, Ateitininkų federacijos vadas, inž., Antanas Rudis, kun. Kazimieras Kuzminskas, Lietuvos Kronikos sąjungos vardu, Matilda Marcinkienė, Lietuvių Tautinės sąjungos atstovė, Salomėja Endrijonienė, Nekalto Prasidėjimo seselių remėjų vardu.

Prezidiumo pirmininkas dr. P. Budininkas išvardino sveikintus asmenis raštu: Stasys Lazoraitis, Lietuvos atstovas Washingtono, arkivyskupas Audrius Bačkys, vysk. Pranas Baltakis, vysk. Vincentas Brizys, vysk. Antanas Deksnys, kun. Pranas Garšva, „Draugo“ red., kun. Kornelijus Bučmys, „Darbininko“ red., dr. A. Razma, JAV LB pirmininkas, Juozas Laučka, Vladas Pažiūra, dr. Česlovas Masaitis, Lietuvos Dukterų draugija. Daugelio organizacijų ir atskirų asmenų sveikinimai tilpo Balfio sukaktuviniame leidinyje.

Atlikus patikrinimą ir priėmus darbotvarkę buvo išrinkta rezoliucijų komisija: kun. Jonas Jozupaitis, Vytautas Kasniūnas, Antanina Repšienė, Mečys Mackevičius ir Domas Misiulis. Birutei Jasaitienei perskaičius praėjusio seimo protokolą ir jį priėmus, seimo dalyviai buvo pakviesti į Jaunimo centro kavinę pietauti.

Popietinėje sesijoje centro valdybos pirmininkė apžvelgė praėjusių trejų metų Balfio veiklą. Pagalbos reikalingų skaičius didėja. Labai didelis skaičius Lietuvoje iš Sibiro grįžusių tremtinių, kurie neturi giminių Amerikoje, laukia paramos. Daug kam reikalingi vaistai. Suvalkų trikampio lietuviams siunčiama apranga, vaistai. Šelpiamųjų kartotekoje yra daugiau kaip 2000 pavarčių. Daugeliui vaikų gresia džiova ir jiems reikalingi vitaminai ir koncentruotas maistas. Nemažai pagelbėta atskiriems pabėgėliams iš Lietuvos. Jiems ir jų šeimoms padėti visuomenės specialiai jiems suaukoti pinigai Balfio yra laikomi jų vardo specialiuose fonduose, kuriais jie naudojami. Balfiui remėjų dosnumas nemažėja, kaip kitos ne-lietuvių šalpos organizacijos skundžiasi, kad susilaukia žy-

miai mažiau aukų. Balfiui labai svarbu turėti kuo didesnį skaičių narių, užsimokančių po vieną dolerį metams, nes nuo narių skaičiaus priklauso paramos dydis, gaunamas iš šalpos fondų. Labai svarbu, kad lietuvių dosnios rankos nepavargtų, kaip minėjo kun. Jonas Kuzinskas. Reikia suaktyvinti iš Sibiro grįžusių ir sveikatos netekusių tremtinių šalpa.

Kun. Gerardas Dunda padėjo Balfiui. Jis 1954 m. grįžęs iš Sibiro gavo siuntinį iš Balfio. Nors iš siuntinio vertingęsi dalykai buvo išimti, bet žinijimas, kad užjūrio broliai per Balfą nori pagelbėti Sibiro tremtiniui, davė daug vilčių ir jėgų atsistoti ant kojų.

Valdybos vicepirmininkų ir kitų pareigūnų pranešimai rodė jų rūpesčius ir nuosirdžiai atliekama darbą. Iždininko pranešimas buvo atspausdintas leidinyje, o iš revizijos komisijos 1989 m. spalio 12 d. vykdyto patikrinimo matyti, kad Balfas per trejus metus šalpai išleido 1,242,303 dolerius. Apie Punksio ir Suvalkų trikampio lietuvių informacinį pranešimą padarė sveičias iš to krašto – Vaina. Vietoje mirusių ar pasitraukusių direktorių išrinkti devyni nauji, o kiti perrinkti. Direktoriatą sudaro 32 asmenys. Jų pirmininku išrinktas Vladas Pažiūra. Į revizijos komisiją išrinkti K. Bružas, V. Motušis ir J. Tamulis.

Stasys Vanagūnas, Balfio vicepirmininkas ir Chicago apskrities pirmininkas, atidaro Balfio jubiliejinį seimą spalio 14 d. Jaunimo centre.

Nuotr. Jono Tamulaičio

Balfio skyrių atstovų pranešimuose atsispindėjo aukų ir narių telkimo rūpesčiai. Skyriai pagedaujami ir mažesnėse vietovėse, jeigu atsirastų nemažiau septynių asmenų. Vytautas Kasniūnas perskaitė rezoliucijas, kurios seimo buvo priimtos. Pristačius naujai išrinktus direktorius seimo popietinė sesija buvo baigta.

Po ilgesnės pertraukos Jaunimo centro didžiojoje salėje buvo seimo vakarienė. Ją pravedė dr. Mindaugas Vygantas. Kun. Ričardui Repšui sukalbėjus invokaciją ir sveičiams pasistiprinus, Marija Rudienė tarė žodį. Pristatė dr. Mindaugą ir Auste Vygantus seimo proga paaukojusius Balfiui 5000 dolerių. Taip pat Kazimierą Pocių, kuris energingai darbuojasi Beverly Shores Balfio 18 skyriuje ir įtei-

Balfio jubiliejinio seimo, įvykusio spalio 14 d. Chicagoje, dalyviai ir svečiai. Pirmoje eilėje iš k.: Regina Ridikienė, kun. K. Kuzminskas, Ona Jokūbaitienė, Balfio vicepirmininkas, kun. Jonas Kuzinskas, pirm. Marija Rudienė, gen. sekretorius dr. Pranas Budininkas, Ateitininkų fed. vadas Juozas Polikaitis, Liet. Atgimimo sąj. pirm. Vytautas Jokūbaitis, NN, prof. Mečys Mackevičius, Teodoras Blinstrubas ir kt.

kė seimui 1500 dolerių. Minėti kasmet daugiau kaip tūkstantį dolerių šalpos reikalams aukojantieji inž. Antanas ir Marija Rudžiai bei Vladas ir Alfa Pažiūrai.

Vakarienės metu meninę dalį atliko Daiva Meilienė, padėklavusi ir paskaičiusi Leonardo Šimučio kūrybą, rašytą Balfio steigimo laiku. Sol. Algirdas Brazis, akompanuojant Aldonai Brazienei, padainavo lietuvių liaudies dainų ir, sukūręs linksmą nuotaiką, įtraukė publiką bendram dainavimui. Vakarienė baigta visiems dainuojant Lietuva brangi.

Sekmadienį, spalio 15 d., prieš pamaldas įvyko direktorių posėdis ir centro valdybos rinkimai. Centro valdybos pirmininku išrinkta Marija Rudienė, vicepirmininkais išrinkti kun. Jonas Jozupaitis, Albinas Dzirvonas, kun. Jonas Kuzinskas ir Stasys Vanagūnas. Kitioms pa-

ISTORINEI AKIMIRKAI ARTĖJANT

Ryšium su įvyksiančiu M. Gorbačiovo vizitu Vatikane

Vergišku darbu pagrįsta didžiulė Rusijos imperija, vadinama Sovietų Sąjunga, vadovaujama komunistų, beveik nuolat dirbo moralinio ir ekonominio pobūdžio savęs sunaikinimo darbą. Pagrindinis argumentas, skirtas atremti tiesiai ir teisingumui, visada buvo ir lieka kumštis. Todėl komunizmo kūrimo praktika pavirto piktu sau ir kitiems labai pavojingu antikultūros kūrimo variantu. Šlubuodami bėgo penkmečiai ir dešimtmečiai, liejosi nekaltų žmonių kraujas ir ašaros, sparčiai daugėjo planingai žudomų žmonių kapai, didėjo gyvųjų dvasinė degradacija, totalinio bankroto voratinklis palaipsniui apraizgė visas veiklos sritis. Labai skaudi žmonių ir tautų vergovė tapo šurpia, kraštutiniškai beširdiška, nežmonišku persunkta realybe.

Gerai būtų, jei visa tai primintų tik slogią praeitį. Tačiau neatsakingas žaidimas šimtų milijonų žmonių bei daugiausia kaip šimto tautų likimu vyksta toliau ir dabartiniame persitvarkymo laikotarpyje. O juk persitvarkant pirmiau visko derėtų eiti sveikos logikos keliu. Reikėtų žmoniškumo ir teisingumo pamatus dėti visoms veiklos sritims: ekonomikai ir teisei, nacionaliniam klausimui ir kultūringumo kelimui, socialinių problemų sprendimui ir demokratijai, naujam mąstymui ir palankiam požiūriui ir religijai, strateginiams ir taktiniams planams.

Tačiau apie tai vengiama net kalbėti. Pasitenkinama žaidimu bendrybėmis bei apgaulingomis frazėmis. Pvz. Sovietų Sąjungos liaudies deputatų suvažiavimo laiške, skirtame pasaulio tautoms, buvo rašoma: „Mes puikiai suvokiame mums tenkančią istorinę atsakomybę“. („Tiesa“, 1989.VI.II). Daugybė faktų kalba, jog atsakomybė ir toliau remiasi į nušiuosius žiaurios praeities tuščius žodžius, bet ne konkretios veiklos įstatyminį laisvėjimo praktikos humanizavimą.

Prieš keletą mėnesių M. Gorbačiovas teigė, jog „Politika – tai, remiantis marksizmo klasiškų posakiu, taktika, niekada neišleidžianti iš akių savo didžiųjų tikslų“ („Tiesa“, 1989.VI.II).

Tas „didysis tikslas“ visados buvo ir dabar tebėra Rusijos imperijos vientisumo išsaugojimas. Tiesa, nuolaidos daromos daug kur, tačiau niekada neišleidžiant iš akių šio „didžiojo tikslo“. Taip konkrečioje praktikoje suvokiama istorinė atsakomybė. Štai kodėl tikroji demokratija persitvarkant

Rusijos imperijoje yra visiems laikams užrakinta nacionalinės vergovės raktu. O nacionalinio klausimo sprendime pavergėjo valia ir toliau mėginama pateikti už pavergtųjų tautų valią.

Tesiant vienpartinės-monopolinės beprotybės laikus ir stengiantis praveisti vien tik tai vergovės liberalizacijos reformą, teisingumui vietos ir toliau nėra.

„Teisingumas yra vienintelis pinigais, kuris imamas visame pasaulyje“, teigia senovės kinų patarlė. „Kai dingsta teisingumas, nebelyka nieko, kas žmonių gyvenimą padarytų vertingą“, tvirtino prieš 200 metų gyvenęs E. Kantas. „Iki šiol pasaulyje dar nieko nėra išrasta, kas galėtų pakeisti teisingumą“, rašė mūsų amžininkas O.S. Marden.

Išskyrus žmoniškumą ir juo pagrįstą teisingumą, viskas pračina ir laukia, jei ir ne praeikimas, tai bežadė užmarštis. Kadangi teisingumas yra niekuo nepakeičiamas dalykas, todėl vykstančiame persitvarkyme šis žodis yra labiausiai retas sveičias komunistinių reformatorių žodyne.

Pavergtos, rusiškujų šoviniščių be atvangos engiamos tautos – tai tas pat, kas lėtai mirštancios gėlės prie rudenio kojų. Niekas jai neturėtų žvelgti abejingai. Jau beveik pusė amžiaus, kaip pavergtos Pabaltijo tautos, tartum skęstantis už šiaudų, siekia krikščioniškojo Vakarų pasaulio užtarmo ar bent moralinės paramos. Bet kadangi pagal viso dabartinio Rytų ir beveik viso krikščioniškojo Vakarų pasaulio moralę bei logiką „skęstančiųjų gelbėjimo reikalas yra tikti pačių skęstančiųjų uždavinys“, tai kovoje į Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atstatymą dabar, kaip ir ankstesnių dešimtmečių metu, per daug dažnai pasijuntame vienu vieni. Todėl tegalime pasitikėti tikta savo jėgomis.

Artėja labai atsakinga istorinė akimirka. Reikia sutikti ją tinkamai pasiruošus. Be to, reikia neužmiršti, kad, kur likimas mus nublokštų, turime teisę kalbėti ir veikti savo tautos vardu lygiai taip, kaip kiekvienas pilnai doras žmogus turi teisę kalbėti ir veikti žmonių vardu. Į tas teises pretenduoti negali tikti Tėvynės išdavikas ar nežmoniškuo linkęs praktikuoti asmuo.

Lapkričio pabaigoje susitikti su popiežium Jonu Paulium II į Vatikaną atvyks Sovietų Sąjungos prezidentas M. Gorbačiovas. Ryšium su tuo jau yra paruoštas pasauliečių ir popiežių kreipimosi laiškas, kuri su 100 ar 200 profesionaliosios lietuvių

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays. Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.
Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarimą. Redakcija už skelbimų turinį netaisako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

inteligentijos parašais numatoma įteikti popiežiumi. Be to minėtą staipsni yra užplanuota patalpinti viename iš Italijos dienraščių. Jau yra susitarta, kad už minėtą tekstą, užimsiantį vieną laikraščio puslapį, reikės mokėti apie 5000 dol.

Todėl laukiame iš lietuviškosios visuomenės skubios paramos ir už ją iš anksto dėkojame. Čekius rašyti Lithuanian Freedom League vardu.

Kadangi Lietuvos Laisvės lygos atstovybė Vakaruose yra pelno nesiekianti visuomeninė organizacija, tai aukos yra nurašomos nuo taksų.

**Kazys Eringis
Algirdas Statkevičius**

ITAISAS GAUDYTI VOGTUS AUTOMOBILIUS

Viena bendrovė padovanojo Ilinoiso policijai itaisą, kuris nu-rodo, kur yra pavogtas automobilis. Itaisas veikia pagaudamas elektronines bangas iš automobilių, kurių savininkai yra itaisę vadinamą Lo-Jack siųstuva.

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm., ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD KUMMALA, M.D.
SURENDER TUMMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (kalba lietuviškai)
Tikrina akis, prikaiko akinius
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts., Ill. Kev. val. 3-6 v.v.
Tel. 448-1777

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
SPECIALYBĖ — PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIDANAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ Ligonisems
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ots. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsipleisusių venų
hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 585-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1188;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetai perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7 Antr. ir
ketv. 9-12 Penkt. 2-7

MIRUSIŲ MIESTAS

Praeinant pro kapines, kuriose guli daugelio mūsų pažįstamų ir artimųjų kūnai, protaujantis žmogus susimąsto. Susimąsto ne tik apie tuos, kurie buvo gyvųjų tarpe, bet ir apie save. Kiekvienas atsigulus vienoje ar kitose amžino poilsio vietoje. Tai taisyklė, kuri niekada ir niekam neįkeičia. Nesikeičia nei didžiausias žemės žmogui, nei turtuoliui, nei pagaliau skurdžiui, kuris gyvenime tik vargą tėra matęs. Žemėje ne visi yra lygūs, nors kalbama apie lygybę. Bet visi yra lygūs po žeme, nors jų kapų puošū didžiulis ir brangus paminklas, kuris tėra pasididžiavimas tik gyviesiems.

Kaip su herojais — šventaisiais, taip ir su kiekvienu mirusiu jaučiame artumą, žmogišką šilumą, sekame jo pavyzdžiu arba atmetame jo blogus darbus. Daugelis jau seniai išsiložė žemėje ir neturi artimųjų, kurie juos atsimintų. Daugelis dar atsimenami Vėlinėse. Padedate ant jų kapo gėlių, uždegate žvakutę.

Geriausias būdas — pasimelsti, kad aukščiausias Kūrėjas ir Teisėjas priimtų savo tarną, savo kūrinį, kuris kadaise gyveno žemėje ir ne kartą apsinėdė dulkėmis. Juk ir Šventajame Rašte pasakytą, kad žmogus tėra tik dulkė ir į dulkę pavirsta. Tai kartojama ypač Pelėnų dieną, kad krikščionys prisimintų savo laikinumą žemėje, savo amžinumą su Dievu. Žemėje jis gyvena tik laikinai, bet gerais darbais, tarnyba Dievui ir žmonėms pelno laimingą amžinybę.

Jau senais laikais šv. Augustinas yra pasakęs, kad „nerami mano širdis, kol neatsilsėsi tavėje“. Tai pareiškė sau ir aplinkos žmonės, kad žmogus yra nemarus, kad jis trokšta amžinybės, kad jis nori susijungti su savo Kūrėju, iš kurio yra išėjęs į laikinį gyvenimą.

Lankydami kapus, prisimindami savo artimuosius, šeimos narius, pažįstamus, net ir tuos, kuriuos jau visi užmiršo, susijungiamė dar šiame gyvenime su mirusiais. Jie yra pas Dievą ar arti Dievo. Nuo mūsų maldų ir gerų darbų priklauso, kaip greitai jie bus pas Dievą.

Vėlinių dieną krikščionių kapinės pasidaro didelio gėlynu. Gėlėmis papuošimas yra meilės pareiškimas tiems, kurie išėjo į amžiną poilsį. Bet gėlės nėra jų praieitis, jų darbų, jų gyvenimo laikinume pakeitimas. Tai primena tik gyviesiems, kad čia yra mūsų artimo ar šeimos nario kūnas. Jo siela jau yra amžinybėje. Mes dar nežinome, ar ji laiminga su Kūrėju ar ji dar trokšta Kūrėją pasiekti.

Sieloms padėti tegali tik gyvieji, kurie dar turi galimumus daryti gera ir bloga, daryti atgailą ir gerus darbus, apsiimti mirusiųjų kaltes ir maldomis juos vaduoti. Tai krikščionio pareiga. Tikras krikščionis turi mylėti gyvuosius ir jiems daryti gera, bet jis turi taip pat mylėti ir mirusius ir jiems daryti gera, už juos atgailoti, ko jie nesėjo žemėje atlikti.

Taip praeina pasaulio garbė, senu posakiu gal mes galime pasakyti, praedami pro žemėje buvusius galiūnus. Bet taip pat turime su nuoširdumu ir su-

graudinta širdimi prisiminti ir tuos, kurie mums ar mūsų artimiesiems padarė bloga. Gal jie to nenorėjo padaryti, gal jie nebuvo pamokyti laiku atskirti gera nuo blogo.

Ne mūsų reikalas būti jų teisėjais. Mes turime tik panaudoti savo galią — užtarti juos dėl nusikaltimų, nuvalyti jų nusikaltimus žemiškas dulkes, kad jie greičiau galėtų gyventi laiminga amžinybe. Laiminga amžinybė yra ne tik tu, kurie kapinėse yra palikę puvimui savo kūnus. Bet ir tu, kurie napajėgė laiku žemiškas dulkes nusikratyti.

Kapinės yra susimąstymo vieta, kaip Vėlinės yra kapinių lankymo diena. Ne dėl to lankome kapines, kad ten guli mūsų artimieji, bet dėl to, kad galėtume jiems padėti savo maldomis ir gerais darbais, kol mes patys nesame kapinių gyventojai. Jie tikrai gyveno mūsų dabartiniame gyvenime, o mes gyvenime jų gyvenimu — mūsų kūnai išsėsi žemėje ir sielos trokš atsilsėti Dieve.

Amerikoje du kartus prisimename mirusius — Kapų puošimo dieną pavasarį ir krikščioniškoje Vėlinėse rudenį. Abu prisiminimai mus veda į kapines, į didžiausią ir nuolat augantį miestą. Jis yra mirusiųjų miestas, bet lankomas gyvųjų. Lankomi šeimos artimieji, lankomi pažįstami ir organizacijų nariai. Už juos meldžiamasi ne kad kūnai ilgiau žemėje liktų, bet kad jų sielos gyventų amžinuoju gyvenimu. Ir tai sujungia gyvuosius ir mirusius, artimuosius ir mažiau pažįstamus. Jie yra dalis likusių žemiškame gyvenime kovoti už savo gyvenimus, kad jie bent laikinai būtų laimingesni.

Tačiau reikia prisiminti ir tuos, kurie jau yra užmiršti, kurių šeimos nariai ar artimieji taip pat iškeliauvę iš šio laikinio gyvenimo. Reikia prisiminti malda ir gerais darbais net tuos, kurių kapai ir amžino poilsio vietos nežinomos ir niekada nebus žinomos net artimiesiems.

Vėlinėse reikia prisiminti ne tik artimuosius, jau pasiekusius amžinybę, bet ir tuos, kurie žmones kankino ir amžinybėn pasiuntė greičiau, negu jiems iš tikrųjų buvo skirta. Savo maldose turime prisiminti net ir tuos, kurie blogą žemėje darė, kurie, kitus kankindami, padarė šventais, herojais ir amžinybės paveldėtojais. Gal jiems Kristus pasakytų, kad geriau būtų užnertas akmuo ant kaklo ir jie paskandinti jūros gilumoje. Bet ne mes esame teisėjai, ne mes spręsimė jų darbus. Tai paliekame amžinajam ir teisingajam Teisėjui.

Vėlinės, krikščionių diena prisiminti mirusiuosius, yra diena prisiminti ir savo amžinybėje, savo nemirtingumą, savo amžinumą su Kūrėju, kuris kiekvienam žmogui yra skyręs vietą ir laiką gyventi ir vietą ir laiką amžinybėje. Nors amžinybėje laiko nėra, bet mirusiųjų prisiminimas turi ir mums priminti, kad mes einame paskui juos, kad mes žygiuojame jų pramintais keliais. Kas gimė, tas turi ir mirti, kad gyvenimas būtų gerų darbų dirva ir gerio šėkla.

Pr. Gr. Atsargiai mes žiūrėkime į tvirtinimą, kad dorovingumas gali būti palaikomas be religijos.

Šv. Jeronimas

G. Washington

KORP! NEO-LITHUANIA ŠVENTĘ PASITINKANT

Lietuvių studentų tautininkų korporacija Neo-Lithuania buvo įsteigta 1928 m. lapkričio 11 d. Kauno universitete, kuris 1930 metais pavadintas Vytauto Didžiojo vardu. Nepriklausomybės laikotarpyje Korp! Neo-Lithuania apjungė tautiškai nusiteikusius lietuvius studentus ir išaugo narių skaičiumi bei išplėtė kultūrinę ir visuomeninę veiklą. Tautinė mintis plėtėsi ne tik V.D. universiteto auditorijose, bet persimetė ir į kitas aukštąsias mokyklas, kuriose steigėsi naujai vardais, būtent Jaunoji Lietuva. Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje, studentės atsiskyrė nuo Neo-Lithuanijos ir įsteigė savarankišką korporaciją Filiae Lithuaniae VD u-te, Herkus Mante — Prekybos institute, Klaipėdoje, Gelėzinis Vilkas ir Neo-Lithuania — Vilniaus universitete, Vilniuje, Viltis — Heidelbergo u-te, Vokietijoje. Visos šios studentų korporacijos sudarė Akademijų sambūrį, tebeveikiantį Chicagoje.

Įsiviję Korp! Neo-Lithuania veiklą atgaivino 1955 m. įvykusiame Toronto suvažiavime. Didesnėse lietuvių apgyventose vietovėse, kur buvo daugiau studijuojančių jaunuolių, steigėsi skyriai ir taip augo svietimo žemėje nauji tautinės minties skleidėjai. Korp! Neo-Lithuania filisteriai ir senjorai sudaro vieningą šeimą ir sėkmingai veikia šiandieną. Del didelio išsiblaškymo Amerikos didmiesčiuose, studijuojančių lietuvių jaunimo organizacinė veikla pradeda silpnėti, bet vis dar atsiranda atkaklių tautinės minties skleidėjų, įsijungusių į Korp! Neo-Lithuania eiles.

Pastaruoju metu okupuotoje Lietuvoje prasidėjęs laisvėjimo procesas ir spaudos, susirinkimų bei keliavimų mažiau varžoma laisvė atneša daugiau žinių apie esamą lietuvių padėtį. Išėjvija nėra abejinga tautos laisvėjimui ir stengiasi nuo širdžiai priimti atvykstančius tautiečius ar jų sambūrius ir jiems padėti. Korp! Neo-Lithuania vadovybė taip pat ieško kelių susirinti su dar gyvais filisteriais, išlikusiais po sunkių komunistų partijos vykdytų represijų ir nesušalusių Laptevų jūroje, nežuvusių Vorkutos kašylose ar Mordovijos gulaguose.

Tautos gyvybę pasireiškė masinėmis demonstracijomis, skanduojamais žodžiais ir sujungtomis rankomis nuo Vil-

ANTANAS JUODVALKIS

niaus iki Talino, reikalaujant Lietuvai laisvės ir pilnos valstybinės nepriklausomybės. Toks tautos gaivališkumas ir baimės ryžtas teikia vilčių išsiveržti iš raudonosios meškos glėbio ir atkurti savo valstybę bei puoselėti tautinę kultūrą. 40 metų terorizuotas, kalintas ir žudytas lietuvis liko ištikimas savo tautai ir, Kremlui atleisus okupacinius varžtus, pareikalavo žmogiškų teisių, o savo kalbai deramo respekto. Koks ilgus ir sunkus tas 40 metų teroro ir okupacijos laikotarpis, palikęs sunkius materializmo pėdsakus, naikindamas krikščionybės geruosius pradus ir bandydamas kurti vadinamą Homo sovieticus. To sovietiško žmogaus pilnai neišvystė, bet paliko jame atviras žaizdas, kurios pilnai paaikšės tik savarankiškai tvarkant savo valstybę.

Korp! Neo-Lithuania perda- vė jaunesiems korporantams atsivežtą nepriklausomoje Lietuvoje įsivirtusią krikščionišką tėvynės meilę ir ugde išėjvijos jaunimo tarpe.

Korp! Neo-Lithuania tikslas — lietuvių tautos laisvė, didybė, garbė bei gerovė ir Lietuvos nepriklausomybė — tebėra pagrindiniai siekiai. Šiam tikslui siekti nariuose skiepijama valinga, kilni bei tauri asmenybė. Tai nelengvas ir netrumpas išpareigojimas, norint dalį numatytų tikslų perduoti jaunajai kartai.

Šiuo metu, kai pasaulis yra pasidalinęs į demokratinių ir diktatūrinių, nelengva yra išlaikyti tautiniai krikščioniškas dorybes ir perduoti jaunesiems. Demokratinėje Amerikoje, bandantys vadovauti visam pasauliui, doros ir krikščioniško tikėjimo tiesos yra išstumtos iš mokyklų ir viešojo gyvenimo istaigų, panašiai kaip ir komunistų valdomuose kraštuose. Mokyklose nekalbama apie pastovias dvasines vertybes, bet skatinamas seksas ir siulomos priemonės nuo galimų nepageidaujamų padarinių apsaugojimo. Skelbiama neribota laisvė dažnai panaudojama savims egoistiniais tikslams. Tvarka ir drausmė krašte yra pakrikusios. Kas vienas yra laisvė, tai kitam yra prievarta.

Tokiose sąlygose augdamas ir lietuvių jaunimas nėra apsaugotas nuo aplinkos bei draugų žalingos įtakos. Vis dėlto

atsiranda nemaža lietuvių jaunimo, kurie nenuėina neribotos laisvės keliais, bet ryžtasi paklusti tėvų ir liuanistinių mokyklų rodomu doros ir krikščioniško gyvenimo keliu. Jaunimui daug padeda veikiančios jaunimo organizacijos, kuriose randa atsparą prieš gyvenamos aplinkos ir mokyklų daromą žalingą įtaką. Tai didelė problema tėvams, valstybei, mokyklai, organizacijų vadovybėms.

Laisvuose ir komunistiniuose kraštuose vaikų auklėjimas nėra lengvas, nes paneigiami pagrindiniai žmogiški tikslai ir grįžtama į primityvų nevaržomą laisvos meilės gyvenimą. Narkotikai, išprievartavimai, aplėšimai, žmogžudystės — tai kasdieniai reiškiniai, kurių išvengti vien tik policiniam priemonėn neįmanoma. Reikia dvasinio auklėjimo, dvasinio nusiteikimo, platesnio naujojo elektronikos ir kompiuterių amžiaus įvertinimo. Tai plati ir valstybinių bei religinių mastu spėjstina tema.

Grįžtant prie Korp! Neo-Lithuania 67-nerių metų sukakties minėjimo, reikia pasidžiaugti, kad lietuvių jaunimo dauguma nėra paklydusi naujųjų laikų džunglėse, bet laikosi tėvų įskiepytų tradicijų ir gyvenimą grindžia krikščioniškos dorovės dėsniais. Tai liudija veikiančios liuanistikos mokyklos, lietuviškos organizacijos ir kuriamos šeimos. Lietuviškas problema sudaro vis didėjančios mišrios šeimos, kurios dažniausiai dingsta iš lietuviško horizonto.

Nors Korp! Neo-Lithuania padaliniai veikia keliose didesnėse lietuvių nausėdijose, bet dėl gyvenimo kaitos veikla yra susilpnėjusi ir tik lietuviškoji Chicago dar tebėra gyva ir judri. Chicagoje yra išrinkta ir Korp! vyriausioji valdyba, šių metų Darbo dienos savaitgalyje Union Pier, MI, sušaukus dvimetinį suvažiavimą ir pasireiškusi, kaip darbštus ir darnus vienetas.

Paprastai korporacijos šventes ruošia padaliniai savose vietovėse, stengdamiesi atlikti pataligiu laikų, per daug nenuolatant nuo įsteigimo datos.

Chicago padalinio valdybą praėjusiais metais sudarė: pirm. Loreta Deveikytė, vicepirm. Darius Balzaras, sekretorė Rasa Plioplytė, narė Rita Stončienė, junjorų tėvinas Vitas Plioplys ir junjorų magistras Bronutė

LF Pelno skirtymo k-jo' pirm. Povilas Kilius įteikia stipendiją Lindai Mikučauskaitei.

Nuotr. J. Tamulaičio

DOLERIS RYTOJ

Pažangą matome visur. Mokslė, techniko, medicinoj, sporte. Ant žemės, ore, vandenyje. Mes visi džiaugiamės ir naudojames pasiektais laimėjimais. Neišsiskiria nė nusikalstamasis elementas. Kai daugumas veda padorų gyvenimą, kiti, naudodamies technikos pažanga, atlieka nusikalstamą darbą — pinigų padirbinėjimą. Nė viena valstybė nenori turėti savo apyvartoję falsifikatų. Kad ir didelės bausmės laukia padirbėjų, bet jų netrūksta. Jau vien dėl to atsiranda reikalas keisti pinigų išvaizda. Kita priežastis — atsiradę milijonai narkotikų prekiautojų kišenėse.

Barakauskaitė.

Korporantų sueiga valdyba kviečia š.m. lapkričio 5 d. Lietuvių tautinuosė namuose, o iškilmingą minėjamą ruošia lapkričio 11 d., po pamaldų Jezuittų koplyčioje ir mirusiųjų kapų lankymo. Programoje numatyta naujesiems senjorams spalvų uždėjimas, Kašelio- nio vardo „Dirvos“ novelės konkurso laimėtojai Antanui Dundzilai premijos įteikimas, sočioji ir linksmoji dalis. Dalyvaukime visi — jauni ir vyresni, arčiau ar toliau gyvenantieji.

Dabartiniai doleriai yra spausdinami nuo 60 metų senumo klišių, kurios buvo standartizuotos 1929 metais. Doleriai yra spausdinami ant popieriaus, kuris padarytas iš medvilnės ir linų. Dabartiniai doleriai neturi mikroskopinių ženklų anšiuų, tačiau tų tikros atsargos priemonės apskunkina jų falsifikavimą.

Gravinės ir spausdinimo biuras, Washingtonoje, praneša, kad nauji pinigai pavyzdžiai jau yra pareigūnų rankose. Naujieji banknotai turės priekinėje pusėje nuoga akimi nematomas išpaudas ir karej pusėj plonas siūlas užtikrins pinigų tikrumą.

JAV doleriai yra paplitę po visą pasaulį, jie operuojama prekybos atsiskaitymoje, ir pasaulinėje rinkoje jie laikomi piniginiu pagrindu. Didžiausias apyvartoję banknotas yra šimtinė. Po to yra 50, 20, 10, 5, 2, 1. Retai užtiknamas dviejų dolerių žaliukas. Paskutiniemis žiniomis, įvairios vertės banknotų cirkuliacija yra 230 milijonai dolerių.

Galimas dalykas, kad mums gerai pažįstami žaliukai dar ateinančiais metais bus pakeisti naujais. Kokia bus jų išvaizda, kol kas nėra skelbiama.

Edm. Jakaitis

BRAZILIJA

KAZYS KARUŽA

36

Apie 1 val. nakties skamba telefonas iš raštinės ir liepia ruoštis kelionei. Lagaminai supakuoti. Apie 2 valandą atvyko patarnautojas. Paėmė daiktus ir nuvežė prie raštinės stalo. Nuejau į raštinę. Užmokėjau už dviejų asmenų 5 dienų valgi. Iš viso 2312 cruzeirų. Sėdome į autobusą ir išvažiuojame į aerodromą. Susitvarkėme kelionės bilietus. Pranešė per garsiakalbį, kad lėktuvas už 25 minučių išskrenda į Brazilijos sostinę. Einame vėl pro kontrolę. Sėdame prie lango. Netrukus lėktuvas rieda pakilimo taku, rieda visu greičiu ir staiga atsiplešia nuo pakilimo tako į erdves.

Lėktuvas nešas per erdves. Dangus apsiklojęs juodais, melsvais ir pilkais debesimis. Protarpiais debesys pranyksta. Žvelgiu pro langą, matau raudonus laukus, pievas ir retai pasitaikančius miškelius. Niekur nemačiau gyvenamų namų, nei ūkio sodybų. Išsisi laukai tušti ir visur lyg lygumos. Atrodo, kaip Kalifornijos dykumos. Skridome daugiau kaip 2 valandas. Pastebėjau pro langą lygumoje miestą su dangoraižiais ir rezidencijų apstatytais plotais. Žvelgiant iš aukštai į miesto išdėstytą planą, kaip didelio lėktuvo išbraižytas braižinys. Nė nepajutau, kaip lėktuvas nusileido ir rieda prie stoties. Lėktuvas sustojo. Einame į stotį, o iš stoties į autobusą, kur mus tolokai nuvežė į miestą.

Mano partneris jau buvo užsąkęs viešbutį, prieš

skrendant iš Manaus. Paimame taksi, kuris nuvežė mus į 4 žvaigždžių viešbutį. Buvo 7 val. ryto. Užsiregistravome raštinėje, mus apgyvendino 8 aukšte tik vienai nakčiai. Kambarys suspaustas, mažas ir neatrodė, kad tai 4 žvaigždžių viešbutis. 10 val. ryto atvyko turistinis autobusas, kuris visus nuvežė aprodyti naujo miesto.

Brasilia

1956 metais pasaulis buvo sujungtas. Izraelio pajėgos užpuolė Sinajų, Somozos diktatūra Nicaragvoje krito, Hondure buvo sukilimas ir visame pasaulyje buvo neramu. Laikraščiai rašė didelėm raidėm apie artėjančias katastrofas.

1956 m. vienoje ramioje Zoaiz miesto kavinėje Brazilijoje grupė žmonių kalbėjosi pusryčių metu su laikraštininkais. Kuklios ir mažos kavinės savininkas toje žmonių grupėje pastebėjo viceprezidentą dr. Juselino ir Kubitschek de Oliveira, Brazilijos prezidentą. Kukliame bare Naquele mieste 1956 m. balandžio 18 d. gimė naujos Brazilijos sostinės mintis. Tą dieną respublikos prezidentas pasirašė dekretą, kurį vėliau įteikė Kongresui, prašydamas Brazilijos sostinę perkelti į Zoaia. Prieš tai Brazilijos sostinė buvo Rio de Janeiro.

Iš tikrųjų šitas dekretas neturėjo būti pasirašytas tokioje kuklioje kavinėje. Prezidento visi laukė Zoianijos mieste, bet blogas oras privertė lėktuvą nusileisti Anapolio aerodrome. Ten jis pasirašė naujos sostinės steigimą. Po ketverių metų 1960 m. balandžio 21 d., naujoji sostinė Brasilia buvo įkurta.

Kas šiandien mato įspūdingus, grožio pilnus pastatus, stebisi, kaip per ketverius metus taip daug buvo galima padaryti. Brasilia yra darbščios ir drąsios tautos darbo vaisius.

1956 m., kur dabar stovi Brasilia, buvo tik tuščias, neapgyventas laukas, visai nebuvo žmonių, tik tropiški augalai cerrado ir didelis ežeras, kuris vilioja pravažiuojančius. Žemė buvo labai prasta, akmenuota, saulės nudeginta, plauinama didelių lietu ir vietomis buvo didžiausi plotai raudonos žemės. Kur šiandien matyti plačios gatvės, buvo tik cerrado laukai, kur stovėjo kažkokie sandėliai, kurie vadinosi „Fazena de Gama“, keletas kiaulių ir jaučių. Nuo to momento, kada buvo tas susirinkimas kukliame bare — kavinėje Anapoly, reikalai pradėjo judėti labai greit. Bet pristatyti statybai reikalingą medžiagą, privažuoti į centrinę Braziliją tuo laiku buvo nelengva. Sunkvežimais veždavo gazoliną nuskurusiomis grandinėmis, kad galėtų iš purvo ir baisaus dumblyno išvažiuoti per liūtis vasaros metu. Vairuotojai emėsi visokių galimybių, kad būtų laiku pristatyta reikalinga statybai medžiaga. Buvo labai sunkus, bet ir rūpestingas darbas, nes reikėjo prisitaikyti prie gamtos sąlygų... Po savaitės, mėnesių ir metų jau vaizdas buvo kitoks.

Visoje šalyje buvo paskelbtas konkursas miesto išplanavimui. Darbai turėjo būti pristatyti per 120 dienas. 26 inžinieriai-architektai pristatė savo paruoštus darbus, bet sunku buvo išsirinkti, kurie buvo geriausi. Speciali komisija pasirinko geriausią miesto išplanavimą. Laimėjo architekto Costa. Jo planas skyrėsi nuo visų kitų, nors pradžioje atrodė savotiškas. Jis atliko visus naujai Brasilijai reikalingus projektus.

Juodieji, baltieji, indėnai, visi buvo sujungti dideliu darbu. Iš visur minios darbininkų vyko į naują sostinę. Privažiavo iš visos šalies ne tik darbininkų, bet ir statybų specialistų, visi įsijungė į milžinišką darbą.

(Bus daugiau)

PAMIRŠTĄ SUKAKTUVININKĄ APLANKIUS

JURGIS JANUŠAITIS

Akilūs spaudos bendradarbiai retai kada praleidžia įvairias progas sukaktuvių ar žymesniųjų žmonių gyvenimo neapartę spaudoje. Tačiau ši kartą nutiko kiek kitaip. Pavasarį nuskubėjo mūsų vieno iš aktyviųjų žurnalistų ir visuomenininkų Vytauto Kasniūno deimantinė sukaktis. Spaudos jo bičiuliai tylėjome.

Tik šių metų spalio mėn. gailingą seserį Ievutę ir žurnalistą Vytautą Kasniūną aplankius Beverly Shores ir prie šaunių vaišių stalo besklaidant metų įvykius, paaiškėjo, kad Vytautas balandžio 10 d. savo mylimos šeimos ratelyje prisiminė ir deimantinę savo amžiaus sukaktį.

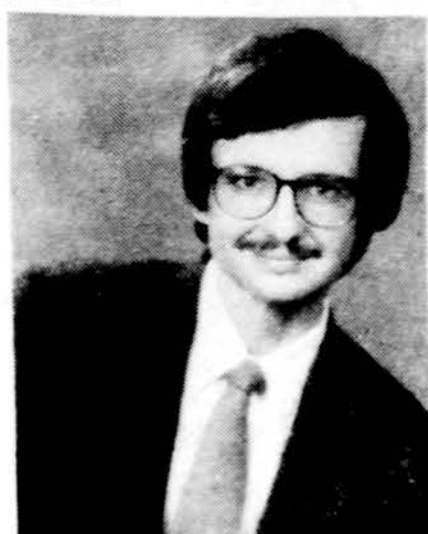
Nors ir pavėluotai, prabėkime dideliais šuoliais pro žurnalistą Vytautą Kasniūno gyvenimo kelią.

Jis šį pasaulį išvydo 1914 m. balandžio 10 d. Lietuvoje. Veržėsi į mokslus. Lietuvių kalbą ir literatūrą studijavo Vytauto Didžiojo universitete. Karas, artėjanti raudonoji armija, tėvynės okupacija ir jauna patriotą Vytautą išmetė iš gimtosios žemės, tačiau širdyje išsinesė tėvynės naujojo prisikėlimo viltį, kurią švelniau visą gyvenimą nešiojo ir nešioja. Chicagos universitete studijavo industrinę metodiką.

Igijęs išsimokslinimą, jau neprikli. Lietuvoje pasuko žurnalistiko keliu. Jis „Lietuvos Aido“ reporteris švietimo ir kultūros reikalams. Puikiai valdo plunksną, turi lakia, gražiai minti, gražų stilių ir dėtų savybių labai gerbiamas reporteris. Jis lydi kelionėse ministerius, aukštųjų valstybės pareigūnus ir įvairias iškilmes ir grįžęs išpūdziais dalinasi su Lietuvos gyventojais spaudoje. Jau neprikli. Lietuvos laikotaryje žurnalistas Vytautas Kasniūnas rašė „Lietuvos Aido“, „Mūsų Vilniuje“, „Trimite“, „Karyje“, „Jaunoje Lietuvoje“, „Versle“, „Vakaruose“, „Jaunoje Kartoje“, „Ūkininko Patarėjyje“, „Tautos Mokykloje“ ir kt. 1941 m. redagavo savaitraštį „Panevežio Balsą“. Yra parašęs novelių ir eilėraščių. Taigi jau neprikli. Lietuvoje Vytautas Kasniūnas varė gilia vągą spaudoje.

DR. JONO V. DUNČIOS IŠRASTAS VAISTAS RUOŠIAMAS PLAČIAJAI RINKAI

Dr. Jonui V. Dunčiai, dirbančiam Du Pont kompanijoje, pasisekė išrasti naują širdies ligoms ir aukšto kraujo spaudimui gydyti vaistą, kurio cheminis vardas yra „Angiotensin II Receptor Antagonist“. „New York Times“ rugsėjo mėnesio apie tai rašė: „Du Pont chemijos kompanija sudarė sutartį su viena didžiausių vaistų kompanijų — Merck bendrai išleisti į rinką naują Du Pont kompanijos išrasta vaista vadinamą „Angiotensin II Receptor Antagonist“. Šis širdies ligoms gydyti vaistas geras tuo, kad gali neturėti neigiamo pašalinio veikimo. Šia sutartimi Merck kompanija duoda teisę Du Pont kompanijai gaminti ir pardavinėti žinomus Sinemet vaistus Parkinson ligoms gydyti ir Vasericin vaistus aukštam kraujo spaudimui reguliuoti“.

Dr. Jonas V. Dunčia

Pasak laikraščio, naujo vaisto paklausa bus plataus masto. Panašiai apie tai rašė „The Wall Street Journal“, „Investor's Daily“, ir Londono „Financial Times“.

Apie naują vaistą taip pat rašoma profesiniuose žurnaluose. Greitai bus paties

Sol. Praurimė Ragienė, atlikusi Lietuvių fondo vakarienes programą. Nuotr. J. Tamalauičio

Amerikoje žurnalistą Vytautą Kasniūną pažįsta spaudos skaitytojai ir visų organizacijų veikėjai. Jis prieš keliolika metų per Margučio ir Sofijos Barcus radijo laidas labai gražiai yra kalbėjęs „Grazioji Nemuno šalis“ valandėlėse, kur nuostabiai gražia mintimi vedė klausytojus per Lietuvą, jos vietas, kalbėjo apie Lietuvos grožį, žmones ir t.t. Tai įsimintinos jo kelionės per Lietuvą. Apsigyvenęs Chicagoje mokytojavo dvejus metus Chicago aukšt. lituanistikos mokykloje. Priklauso ir aktyviai reikiams Korp! Neo-Lithuania, ALT sąjungai, buvęs LB tarybos narys, Lietuvių žurnalistų sąjungos narys ir ilgametis Balfo direktorius bei SLA valdybos narys. Duoną pelnė 16 metų dirbdamas „Daily News“ dienraštyje ir jau senokai pasitraukė į ramesnį gyvenimą poilsin.

Lietuvišką šeimą sukūrė Wuerzburge, veddamas 1945 m. gail seserį Ievą Ašmontaitę. Išmokslino, išaugino šeimą — Vytautą ir Marių, kurie ir dabar seka tėvelių pramintu patriotinės veiklos keliu.

Vytautas gilaus tikėjimo, nuo jaunystės skautas, pasižadėjęs tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui. Tuos principus igyvendina ir praktiškajame gyvenime. 1977 metais pasirinkęs

ramų pensininko gyvenimą, dirbė liko tikras nenuorama. Jo ir dabar visur pilna: stiprių pečių remia Balfo veiklą, skaitome išsamius straipsnius spaudoje, kuriuose atspindi lietuviškojo gyvenimo ir tėvynės rūpesčiai. Jį matome susirinkimuose, renginiuose, skaitant aktualiais klausimais paskaitas. Tėvynę išaugino ištikimi sūnų. Pamilęs ją ir ilgoje kelionėje atiduoda jai duoklę.

Pokalbiams nebuvome galo. Kiek daug gražių prisiminimų žarsime šiame ramiam Kasniūnų šeimos kampelyje. Jaukus namas, prisiglaudes žalia, vėlia augmenija apaugusiuose krantuose. Ramiai ošia pušys. Žaidžia voveraitės, sučiulba miško giesmininkai. Prie namų rymo nukryžiuotasis Kristus, dail. Jurgio Daugvilos pagamintas lietuviškas kryžius, po kurio, Vytauto žodžiais, jis kas naktį čia susikaupias, garsiai atkalba dėkingumo Kristui malda, prašydamas savo šeimai, tėvynei ir visiems geros valios lietuviams, dirbantiems lietuvišką darbą, palaimos.

Praskubėjome šio tauraus žmogaus turiningo gyvenimo keliu. Tau, kolega Vytautai, šis ramybės kampelis Beverly Shores tesuteikia dar daug dvasinės stiprybės ir fizinių jėgų, kuriomis galėtume dar daugelį metų dalintis su lietuviškąja išeivija.

Malonūs pokalbiai baigėsi. Buvo gaila atsisveikinant palikti Vytautą ir Ievutę, tokius svetingus šeiminius.

autorius ilgas rašiny „Journal of Medicinal Chemistry“ žurnale.

Dr. J.V. Dunčia, pakviestas Vilniaus Biochemijos instituto, rugpjūčio mėnesį ten tuo reikalu kalbėjo. Jo nuomone, institutas turis žmonių, pasiekusių tyrinėjimuose labai geru rezultatu. Instituto direktorius dr. Juozas Kulys yra žinomas užsienyje kaip „biosensors“ žinovas.

Ateinanti Padėkos dienos savaitgalį įvyksta šeštasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas Chicagoje. Dr. Dunčia organizuoja medicininės organinės chemijos skyrių ir kalbes apie naują vaistą. Yra pasižadėjęs simpoziume dalyvauti su paskaitomis keliolika chemijos mokslininkų.

Pereito rugsėjo mėn. jis kalbėjo chemikų suvažiavime Miami, Floridoje. Ateinanti vasario mėn. darys pranešimą Oxnard, Kalifornijoje. — K.

Laiškas

REIKIA AIŠKUMO

Draugo 1989.X.24 d. laidos paskutiniame puslapyje rašoma apie Vyresniųjų lietuvių centrą Chicagoje. Straipsnis be parašo, tai reikia manyti, kad autorius yra JAV LB socialinių reikalų taryba. Praneša, kad „nuo šių metų spalio 11 d. socialinių reikalų direktorė Danguolė Valentinaitė dėl sveikatos priežasčių pasitraukė iš savo pareigų“. (Gal iš eitujų ar pavestų pareigų, nes neaišku, kokios buvo „savo“ pareigos?) Šias pareigas (kokias?) laikinai paėmė tarybos r. uys Vytautas Jasinevičius, o Seklyčios restorani vadovauti pakviesta Aleksandra Buivydienė, buvusi Neringos restorano savininkė. Žada pagerinti patarnavimus ir ekonomiškiau sutvarkyti šią instituciją. Tai labai gražu ir sveikintina!

Kartu praneša, kad vyresniųjų centrą yra blogoje finansinėje padėtyje. Šaskaitos neapmokėtos, ein. sąskaita tuščia, vajuš nedavė lauktu rezultatų, bet su visuomenės pagalba, žada Chicagos vyr. centrą padaryti

Lietuvių fondo vadovai — Marytė Remienė ir Stasys Baras šokio sukūryje. Nuotr. J. Tamalauičio

pavyzdžiu ir kitų vietovių lietuviams. Dėkoja už dabar gautas pirmąsias aukas ir pateikia tarybos narių sąstatą: pirm. Linas Norušis, vicepirm. finansams dr. Antanas G. Razma, adm. sekr. Vytautas Jasinevičius ir soc. programų vedėja Julija Saulienė.

Viskas gražu ir puiku. Žmonės pluša, dirba, aukojasi ir rūpinasi vyresniaisiais lietuviams. Veikia Seklyčia, valgykla, teikiami socialiniai patarnavimai. Gerai, kad tokią informaciją taryba pateikė, bet nepaaiškino tikrosios padėties, o tik prašo siųsti aukas. Kodėl taip ilgai buvo laukiama ir anksčiau nesimta reikiamų reformų, norint išvengti dabartinės finansinės krizės? Vyresniųjų lietuvių centras visą laiką buvo išlaikomas aukomis, o veikianti valgykla, buvo manoma, duos pelno ir prisidės prie centro išlaikymo. Niekad nebuvo skelbta finansinės apskaitos, vykdytų vajuš pajamos išlaidos.

Galų gale reikia visuomenei žinoti ir dabartinę tikrą finansinę padėtį, o ne kalbėti tik bendrybėmis.

Pensininko 1989 m. spalio mėn. laidoje (gauta X.27 d.) taip pat rašoma apie soc. reikalų tarybos persitvarkymą, bet nežodeliu neužsimenama apie finansinius sunkumus, lyg jų nebūtų buvę. Soc. reikalų tarybos finansinė krizė neatrodė per vieną mėnesį ar kelias savaites, bet tęsėsi per visą veiklos laiką. Atsiradusios skylės buvo kaišomos gaunamomis aukomis, vykdomais vajais. Kažkodėl socialinė taryba neveikė turimų išteklių ribose, bet brido į skolas iki pasiekė šiandieninę aliarmojuojančią padėtį.

Soc. reikalų taryba su turima Seklyčia ir kitais įrengimais sukurta visuomenės aukomis ir yra JAV LB krašto valdybos žinioje (bent taip turėtų būti), bet ne kokių akcinių nuosavybė, todėl ir būtų logiška visuomenei pateikti tarybos sesijas?).

Visuomenėje kursuoja gandų gandelų, todėl soc. tarybos ar krašto valdybos nuoseklus paaiškinimas yra būtinas, jei norima ir toliau gauti aukų. Soc. reikalų taryba leidžia gerai redaguojamą Pensininką, tad turi nevaržomą vietą savo pranešimams ir apskaitoms skelbti. Laukiame.

A. Juodvalkis

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMA mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

REAL ESTATE

BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.

Turėdamas ilgų metų patyrimą, greitai ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. 767-0600 arba 778-3971.
Adresas 6600 S. Pulaski Rd.
One Stop Real Estate

Nuolaidą pensininkams duoda

IEVA ASMYTĖ
Community Realty, MLS
3856 W. 63 St., Chicago
Tel. 581-9180, res. 434-4323

Jos patyrimas (antras dešimtmetis' biznyje) jums gali sutaupyti daug keblumų.

leškau pirkti 2-jų arba daugiau butų namą Midway aerodromo apyl. Skambinti prieš 10 v. ryto tel. 434-8235.

Century 21 KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

Namas atviri apžiūrėjimui, sekmd., lapkričio 5 d. 1 - 4 v. p.p.

6751 W. 59 St. — 3 mieg. mūrinis namas 25 metų senumo; gražus, rengtas rūšys; 2 auto garažas; daug įvairių priedų. Graži aplinka. Geras pirkiny už žemą kainą. Skambinkite dabar.

3611 W. 61 Pl. — visai naujas 3 mieg. „bi-level“; 1 1/2 prausyklos; jaukus šeimos kamb.; puiki virtuvė, „thermal“ langai; 2 auto garažas; daug priedų. Puikus pirkiny, skubėkite!

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namų vertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

Namas atviras apžiūrėjimui sekmd., lapkričio 5 d. 1 - 4 v. p.p.

6019 S. McVickers, liuksusinis 5 kamb. mūrinis namas. Įrengtas rūšys; garažas. \$87,500. Informacijai skambinkite: Budraičiū, One Step Realty, Inc. Tel. 767-0600

REAL ESTATE

RE/MAX GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6160

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

FOR RENT

Store for rent
LARGE STORE: Vic. 59th & Sacramento, approx. 2400 sq. ft. or will divide, \$800/mo. Heated. Call Days
STEADMAN R.E. 476-4922

FOR RENT VICINITY OF:

59th Kedzie, 3 rms. \$300
63rd Troy, 3 rms. 325
63rd Sacramento, 2 rms. 250
61st Sacramento, 2 rms. 260
66th Kedzie, 2 rms. 260

STEADMAN REALTY — 476-2922

Išnuomojamas 4 1/2 kamb. modernus butas, pirmame aukšte su šiluma ir oro vėsinimu. Marquette Pk. apyl. Suaugusiems.
Tel. 361-5594 arba 476-2242

HELP WANTED

MEDICINOS PRAKTIKA — KARDIOLOGIA

Mūsų kardiologijos skyrius pietinėje miesto dalyje ieško patyrusios reg. slaugės (RN) arba med. technikos. Be įprastinių pareigų, šis darbas duos progą artimai bendradarbiauti su gydytojais darant kardiogramas ir padedant atlikti „treadmill“ tyrimus, o taip pat padės išvystyti draugiškus ryšius su pacientais. Mes siūlome 4 dienų darbo savaitę ir pulkuis „benefits“. Reikalaujame: rekomendacijų ir 2 arba 3 metų patyrimo dirbant „outpatient“ klinikoje. Mokėti lietuvių kalbą — pagaiduina. Siųskite savo resumė: Ms. B. Lies, Cardiac Diagnostics, 6132 S. Kedzie, Chicago, IL 60629.

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

LEKTROS [VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir žmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIUS PUMPUTIS

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

PROF. JONAS ŠIMOLIŪNAS, monografija. Redagavo Jurgis Gimbutas. 229 psl.	\$12.00
ČEKISTO NAGUOSE, atsiminimai. Br. Daunoras. 111 psl. .... m.v. .... k.v.	\$7.50 \$10.00
ITALIJOS BALSAI, italų poezijos antologija. Vertė Povilas Gaučys. 200 psl.	\$8.00
LITUOVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS NETENKANT, atsiminimai. Edvardas Turauskas. 280 psl.	\$12.00
AŠ KVIEČIU JUS. Marija kalba Medjugorje. Red. Kęst. Trimakas. 207 psl.	\$8.00
GANYTOJAS IR VILKA, istorinis romanas. Jurgis Gliauda. 242 psl.	\$9.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas Dalila Mackialienė. 323 psl.	\$10.50
LIETINGOS DIENOS PALANGOJE, detektyvinis romanas. Kazys Almenas. 200 psl.	\$10.00

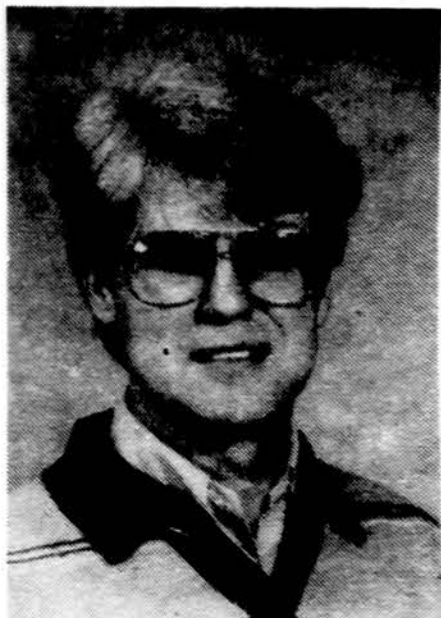
Pastaba. Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

A.A. MOKYTOJAS ALGIMANTAS KLEINAITIS

1939.VI.6-1989.VII.28

A.a. mokytojas Algimantas Kleinaitis jau trejetas mėnesių išsiils po placiausiu ažuolu lietuvių Tautinėse kapinėse Chicagoje, nespėjęs įgyvendinti savo didžiausio troškimo — aplankyti gimtąjį kraštą. Antrojo pasaulinio karo išvakarėse Tauragėje gimęs Algimantas Lietuvos neatsiminė, nes jam, esant vos dviejų metų, tėvams vadovaujantis iš sovietinės okupacijos, šeima 1941 metais atsikūrė Vokietijoje. Išėmė, kartu su lietuvių kalba, vaikuose buvo ugdoma Tėvynės meilė ir jos ilgesys.

Algimantas Kleinaitis

Karui pasibaigus, Algimantas Weheno DP stovykloje baigęs lietuvišką pradinę mokyklą toliau mokėsi Vasario 16-tos gimnazijoje. 1956 m. atvykęs į Ameriką, daugiau negu dvejuis metais studijavo teologiją. Pašauktas kariuomenėn, karinę tarnybą atliko JAV daliniuose Korėjoje. Atlikęs karinę prievolę, studijavo pedagogiką. Išgijęs diplomą ir teisę mokytojauti, dirbo valstybinių pradžios mokyklų aukštesniuose skyriuose. Tolydžio tobulinimo savo profesijoje, įsigydamas du magistro laipsnius. Vėliausiu laiku vėl buvo atnaujinęs studijas, siekdamas laipsnio teologijoje ir, reikalui esant, pavaduodamas kuniga pravedavo pamaldas lietuvių evangelikų liuteronų „Tėviškės“ bažnyčioje.

A.a. Algimantas užaugęs tautiniai sąmoningoji ir religingoji šeimoje gyvai domėjosi lietuviškais reikalais, dalyvaujdamas visuomeniniame ir parapijose gyvenime. Gimnazijoje buvo aktyvus skautas. Vėliau reikiškes lietuvių studentų veikloje, šoko tautinius šokius, dainavo ir giedojo choruose. Kelis metus mokytojavo Kristijono Donelaičio liuanistinėje mokykloje Chicagoje, vadovavo „Tėviškės“ parapijos jaunimo rateliui, mokė parapijos sekmdienio mokykloje. Nuosirdžiai buvo įsijungęs ir savo konfesijos veiklon: giedojo parapijos chore, buvo „Tėviškės“ parapijos tarybos pirmininkas, išėmė lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčios vyriausios tarybos sekretoriumi, periodinio laikraščio „Svečias“ administratorium, mielai talkino ir kituose darbuose.

1967 metais sukūręs šeimą su Mažosios Lietuvos dukra Rūta Puodžiute, Algimantas nuosirdžiai įsijungė mažlietuvių veiklon: buvo Mažosios Lietuvos lietuvių draugijos valdyboje, Maž Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio ir Maž Lietuvos fondo valdyboje. Visose pareigose pasižymėjo pareigingumu ir rūpestingumu.

Mylėjo savo šeimą ir buvo jai labai atsidavęs. Dukrelėms Ninai ir Dianai paūgėjus, vežiojo

iš tėvynės išsinešta ir čia puoselėjama tradicija, rugpjūčio 3 d. vyko „Tėviškės“ parapijos bažnyčioje. Su Algimantu atsisveikinti atvykusieji sausakimšai pripildė bažnyčią. Gražiai savo buvusiam nariui giedojo parapijos choras. Išpūdingai „Requiem aeternam“ ir „Tėve mūsų“ atliko Lietuvių Operos choras, kuriam priklausė velionio brolis Alfredas, tarptautinio futbolo teisėjas, kuriame ir jis dainavo. L. Operai „Vilių Teli“ statant. Pamaldoms vadovavo ir pamokslą pasakė kun. J. Jozupaitis. Pamaldos buvo perpintos chorų ir dalyvių giedamomis giesmėmis, muz. Astos Šepetytės elegiškais fleitos garsais ir muz. Arūno Kaminsko vargonavimu.

Su velioniu šeimos vardu atsisveikino jo dėdė mok. Martynas Kleinaitis. „Tėviškės“ parapijos tarybos vardu užuojautą artimesiems reikšdamas Vilius Trumpjonas išvardino velionio veiklą ir nuopelnus visuomeninėse ir religinėse organizacijose. Maž Lietuvos lietuvių draugijos vardu žodį tarė pirm. V. Ziobrys. Kun. Jozupaitis pareiškė užuojautą Pasaulio lietuvių liuteronų evangelikų Tarybos, Ziono parapijos, kun. Povilo Dilio ir savo vardu. Parapijos choro vardu paskutinį sudiev šokius. Paskutinį kartą visa šeima dalyvavo 1984 metais Clevelande vykusiame Tautinių šokių šventėje, mergaitėmis šokant su Donelaičio mokykla, o Algimantui ir Rūtai — veteranų grupėje.

Linksmas, draugiškas, pareiingas, visų mėgiamas, visur talkon kviečiamas, Algimantas teikė daug vilčių jo priklausomų organizacijų ateities veiklai, de, J. Viešpaties buvo kitaip lemta...

Prieš trejetą mėnesių išlydėjome Algimantą, lietuvių Tautines kapines, kur jau išsiils pirm jo iškeliaiv bendros veiklos draugai ir parapiečiai — vyskupas Ansas ir dr. Adelė Trakiai, jo uošvis Vilius Puodžius, buvęs futbolininkas Vilius Trumpjonas ir daug kitų. Išlydėjome pačiame jo gyvenimo vidurvasaryje — vos 50 metų sulaukusi, klatingo smegenų vėžio pakirsta. Nors buvo imtasi visų priemonių gydymo priemonių, liga greitai progresavo, jėgos seko. Nujausdami artėjantį neišvengiamą atsisveikimą, šeimos nariai ir artimieji mirties išvakarėse susirinkę prie ligonio lovos, susiėmė rankomis, bendra malda atsisveikino, pavesdami jį Dievo valiai. Liepos 28-tai dienai auštant, Algimanto gyvybė užgeso didelio liūdesio prislybtę žmonos Rūtos ir dukrelių Ninos ir Dianos akivaizdoje.

Rugpjūčio 2 d. S.C. Lack laidotuvių koplyčioje Palos Hills, a.a. Algimantą aplankė keli šimtai giminių, draugų ir bendradarbių. Su buvusiu mokytoju atsisveikinti atsilankė ir gausus būrys jo mokinių — įvairių tautybių ir rasų. Velionio giminaitis, Ziono parapijos klebonas kun. Jonas Jozupaitis sukalbėjo maldas, guodė liūdinčius. Išpūdingos budėtuves, gražioji

Ir. Regienė

MARATONO BĖGIMAS

Chicagoje spalio 29 d. buvo maratono bėgimo lenktynės. Dalyvavo apie 1200 vyrų ir moterų. Iš vyrų laimėjo Paul Davis Hale, 27 m., nubėgęs per 2 val. 11 min. 24 sekundes. Iš moterų — Lisa Weidenbach, 27 m., nubėgusi per 2 val. 28 min. 15 sek. Kasmet maratono lenktynėms Chicagoje skiriama 1.5 mil. dol. Dalyvauja įvairių kraštų bėgikai.

DUODA MEDELIOUS

Chicago gyventojai gali nemokamai gauti medelius pasidinti prieš namų, bet spalio 31 d. buvo paskutinė diena užsakyti tuos medelius.

IGNAS PETRUŠAITIS

1904.VIII.16-1929.X.29

Šiemet suėjo 60 metų nuo daug žadėjusio jauno literato Igno Petrušaitio mirties. Buvo gimęs Gailionių km., Linkuvos apskr. Sėdintų vls., Šiaulių apsk. ūkininkų Igno Petrušaitio ir Marijonos Balčiūnaitės gausioje šeimoje kaip antrasis sūnus. Po jo buvo dar aštuoni sūnūs ir trys dukterys. Vidurinį mokslą pradėjo Linkuvos progimnazijoje, bet 1924 m. kartu su vyresniuoju broliu Jonu (1903.I.22-1987.X.7, Londone, Anglijoje) baigė Šiaulių gimnaziją. Dar gimnazistu būdamas domėjosi literatūra. Parašė Šiaulių gimnazijos himną, rašė eileraščius, darė vertimus iš vokiečių kalbos. Jo kūrybinės mežiagos yra užsilikę archyvuose ir ją surado jo sūnėnas etnografas Vylius Petrušaitis, kuris bando atkurti Petrušaitių šeimos medį.

Istojo studijuoti literatūros ir Lietuvos universiteto teologijos ir filosofijos fakultetą. Priklausė ateitininkams. Dalyvavo literatūros mėgėjų būrelyje. Vėliau iš to būrelio išsivystė ateitininkų meno draugija, pasivadusiu Šatrijos vardu. Pirmąją jos valdybą 1926.XI.7 sudarė: pirm. Ignas Petrušaitis, sekr. Alina Petrauskaitė-Skrupskelienė ir globėjas V. Mykolaitis-Putinas.

Ignas iš mažens nebuvo stiprios sveikatos. Bestudijuodamas apsirgo džiava, kuri tais laikais buvo baisi rykštė. Greičiausiai jis tą ligą labai paspartino stipriai persišaldydamas. Vaziavo ir tėviškė Kalėdų atostogų. Petrušaitių sodyba buvo apie kilometrą nuo Gailionių siaurojo Šiaulių — Biržų geležinkelio ruožo stoties. Tą vakarą smarkiai pūstė ir traukiniukas įklimpo prie Plunkių km. miško Uosinelio. Iki sodybos per lauką tik puskilometris. Ignas išlipo iš vagono

ir nuėjo sodybos link. Dėl pūgos paklydo ir, matyt, neberado namų. Traukinukas nusikrapštė ir atėjo į stotį, bet keleivio nebuvo. Parvažioavo namo ir nukinkė arklį. Svečias neatvažiovo. Tačiau kieme šuo visą laiką lojo, vis žiūrėdamas į vieną pusę. Pasidarė įtartina. Pasiėmė liktarną ir paėjo į tą pusę. Už maždaug 300 metrų atrado Igną sėdintį ant akmens jau pastingusį nuo šalčio.

Parsigabėnę namo trynė sniegu ir ėmėsi kitų nuo sušalimo atgaivinimo priemonių. Atgaivino, bet peršalimas labai pakenkė. Gydydėsi Varėnos sanatorijoje. Artinantis žiemai, gydytojai patarė išvažiuoti į šiltesnį klimatą. Taip ir buvo padaryta. Išvyko į Merano sanatoriją Italijoje. Ten užklupo šalčio 1928-1929 žiema. Sanatorija nebuvo kūrenama. Ligonis nuolat peršaldavo ir jo sveikata, užuot pagerėjusi, pablogėjo. Jį sunkiai sergantį iš Italijos į Kauną parvežė vienas iš jo draugų. Tikrai negaliu prisiminti, nes jau daug laiko prabėgo, nors tada jau buvau dvylikmetis. Man menasi, kad tai buvo Ignas Skrupskelis (1903.X-1943, Vorkutoje) ar Vladas Viliamas (1904.X.15-1972.VII.12, Washingtonė).

Iš Kauno į tėviškę parvežė brolis Kazimieras (1906.IX.17-1941.VI.?), LU studentas. Namuose jį slaugė sesuo Valė, vėliau Oskiniene. Po tuo pačiu stogu buvo būrys jaunuolių ir vaikų, ir viso aštuoni, bet laimigai nė vienas neužsikrėtė ta baisia liga.

Ligonis kantriai nešė savo dalią. Jis žinojo, kad nebeapsveiks. Mirė lapams krintant, kaip jis kartą savo artimiesiems buvo išsireiškęs. Daug žmonių dalyvavo Igno

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1989 m. lapkričio mėn. 2 d. 5

laidotuvsė. Atvažioavo gausus būrys jo mokslo ir idėjos draugu. Kai kurių pavardes atsimenu: pusbrolis Juozas Paukštelis, Ignas ir Vincas Kazlauskai, Ignas Skrupskelis, Juozas Kaškelis, Alina Petrauskaitė, Juzė Jatu-

lytė ir daugiau, bet jų pavardžių neprisimenu. Po gedulingų pamaldų Linkuvos bažnyčioje velionis buvo palaidotas šeimos sklype to pat vardų katalikų kapinėse. **Petras Petrušaitis**

A.†A. ANTANAS BŪGA

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje. Mirė 1989 m. spalio 31 d., 5:30 val. ryto, sulaukęs 78 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Zarasų apskrityje, Dusetų valsč., Vosgelių kaime. Amerikoje išgyveno 38 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime brolis Leonas ir jo žmona Lietuvoje, draugai ir pažįstami Amerikoje.

Lietuvoje velionis dirbo Kauno Centriniam pašte, o vėliau Marijampolės pašte.

Priklausė Lietuvių Fondui ir buvo ilgametis Amerikos Lietuvių Bendruomenės, Bridgeporto apylinkės pirmininkas.

Kūnas pašarvotas ketvirtadieni, lapkričio 2 d., ir penktadieni, lapkričio 3 d., nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks šeštadieni, lapkričio 4 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę brolis ir draugai.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero

Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

Sally

Donald M., Jr.

V A N C E

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA

DIREKTORIAI

1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois

PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE

Tel. 652-5245

„Varpo“ leidinio spaudai paruošė „Varpo“ ir dr. V. Kudirkos minėjime. Iš k. L. Kairys, dr. J. Račkuskas ir J. Masilionis.

Nuotr. J. Tamulaičio

APLINK MUS

x Kun. Viktoras Rimšelis, Marijonų vienuolijos provincijolas, kun. Jonas Duoba ir kun. Vytautas Bagdanavičius iš Chicago penktadienį, lapkričio 3 d., išvyko į Marianopolio mokyklą Thomson, CN, dalyvauti iškilnėse, šventinant naują koplyčią, skirtą mokyklai ir Marijonų vienuolynui. Šventinimą atliks Norvich vyskupas Daniel Reily, pamokslą pasakys Marijonų vienuolijos vyriausias vadovas, atvykęs iš Romos, kun. Donaldas Petraitis.

x Vyt. Landsbergis, K. Prunskienė, A. Buračas, Br. Genzelis, R. Ozolas ir daug kitų žinomų okup. Lietuvos veikėjų, atvyksta dalyvauti šeštajame Mokslo ir kūrybos simpoziume, kuris rengiamas lapkričio 22-26 d.

x Šeštojo Mokslo ir kūrybos simpoziumo rengimo komitetas kreipiasi į visus, kurie dar negražio laimėjimų bilietų šaknelių, paskubėti tai atlikti. Galbūt jūs laukia kelionė į Karibų jūrą, arba poilsis Bahamų salose. Laimėjimų traukimai įvyks banketo metu, kuris rengiamas lapkričio 25 d. Lexington House.

x Jaunimo centro talkininkės ir bičiuliai rūpinasi, kad metinė vakarienė, kuri rengiama gruodžio 3 d. sėkmingai praieitų. Visi, kurie naudojami jo pastoge, prašomi dalyvauti. Taip pat prašo visuomenę prisiminti, kad reikia laiku gražinti laimėjimų bilietų šakneles.

x LB St. Peterburgo apylinkės valdyba, suprasdama lietuviško švietimo svarbą, per išdaviną V. Gruzą prisituntė 1.009 dol. Švietimo taryba besimokančio lietuvištinės mokyklose jaunimo vardu nuoširdžiai dėkoja už paramą.

x Kristijono Donelaičio lietuvištinė mokyklų madų paroda įvyks šį sekmadienį, lapkričio 5. Jaunimo centre. Į parodą bilietus ar stalus galima užsakyti šiuo tel. 436-0769. (sk.)

x Lietuvių Golfo klubo metinis pokylis ruošiamas šį šeštadienį, lapkričio 4 d. Lietuvių centre, Lemonte. Vakara prasidės 6 val. vak. kokteiliais. 7 val. – vakarienė ir programa. Bus ir vertingų dovanų paskirstymas bilietėlių traukimo būdu. Šokiams gros nuotaikingas „Žaros“ orkestras. Visi kviečiami dalyvauti ir smagiai užbaigti šiuo metu golfavimo sezoną. (sk.)

x Š.m. lapkričio 4 d., šeštadienį, 7 v. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje bus atnaujami šv. Mišios už a.a. Janinos Stanislavaitienės sielą, jos mirties dviejų metų sukaktį. Gimines, draugai ir velionę pažinusių kviečiami pasimelsti. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimėjimais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road – Tel. VI7-7747. (sk.)

x Reikalinga tarnautoja lietuvių įstaigai dirbti pilna laika. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas, ir rašyti mašinėle. Skambinti tel. 776-7582, darbo valandomis, nuo pirmadienio iki penktadienio, 9:00 iki 4:00 val. (sk.)

x Irena ir Leonas Kriaučiūnai, šį penktadienį, lapkričio 3 d., vyksta į Baltimorę dalyvauti Vlisko seime. Jie taip pat dalyvaus Baltimorės Lietuvių Tautinės sąjungos skyriaus susirinkime, kur padarys pranešimą apie „Dirvos“ deimantinio jubiliejaus paminėjimą pasirošimo reikalus.

x Lietuvos generalinis konsulas Chicagoje kviečia visų Chicago lietuviškų organizacijų bendrą pasitarimą, ryšium su artėjančiais Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo ir Lietuvos 50 metų okupacijos sukakties paminėjimais. Pasitarimas įvyks lapkričio 15 d., trečiadienį, 7 val. vakare Jaunimo centre. Prašome organizacijas atsiųsti savo atstovus.

x „Atgimimo Šviesa“ Lietuvos rinktinės tapybos ir grafikos paroda ir Juditos Jozaitienės „Senovės lietuvių papuošalai“ paroda įvyks Čiurlionio galerijoje lapkričio 17 d. penktadienį, 7:30 val. vakare. Paskaitą skaitys dail. Daiva Karužaitė, o muzikos reikalų atliks prof. Rita Markelytė-Dagienė. Parodą ruošia šeštasis Mokslo ir kūrybos simpoziumas.

x Lietuvių Jaunimo sąjungos Chicago skyriaus turės susirinkimą šį sekmadienį, lapkričio 5 d., 11 val. dienos Jaunimo centre. Bus svarstomi įvairūs reikalai ir renkama nauja valdyba. Visi kviečiami susirinkime dalyvauti.

x Kun. A. Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos susirinkimas bus penktadienį, lapkričio 3 d., 7 val. vak. Elenos Tuskenytės namuose. Susirinkime kalbės Lietuvos konsulas Vaclovas Kleiza, kuris kun. Lipniūnui gerai pasinjojo.

x A.a. Antanas Būga, buvęs veiklus Lietuvių Bendruomenės darbuotojas, mirė antradienio, spalio 31 d., rytą. Velionis bus pašarvotas ketvirtadienį D. Petkaus laidotuvių namuose Marquette Parke. Atsisveikinimas bus ketvirtadienį, 7:30 val. vak. Laidojamas šeštadienį, lapkričio 4 d., Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

x Vilniaus Krašto Lietuvių s-gos, Chicago skyriaus valdyba praneša, kad Velionių proga, š.m. lapkričio 5 d., 9 val. ryto, Tėvų Jėzuitų koplyčioje bus atnaujami šv. Mišios už mirusių vilniečius. Skyriaus nariai prašomi gausiai dalyvauti. (sk.)

x Lemonto LB rudens balius įvyks lapkričio 11 d. Pasaulio Lietuvių centre. Pradžią 6:30 v.v. bus linksma meninė programa. Šokiams gros A. Stelmoko orkestras. Įėjimas: 20 dol. suaugusiems, 13 dol. studentams. Vietas rezervuoti: tel. 257-7071 arba 257-7114. (sk.)

x Jūratė ir Česlovas Norvaišai, Lietuvos estradinių šokių čempionai pasirodys lapkričio 3 d., 8 v.v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje. Kabaretinėje atmosferoje, jie demonstruos, šoks ir mokys. Vietas reikia iš anksto rezervuoti, nes jų skaičius ribotas. Skambinti 582-6500. (sk.)

x Reikalingiausių vaistų siuntinukas į Lietuvą. Bayer aspirinas, multivitaminai, vaistai vaikams – 65 dol. su pristatymu, be maito. Siunčiame ir receptinius vaistus. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x KOMPIUTERIAI IR ELEKTRONIKA tinkama Lietuvoje. Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772. (sk.)

x Reikalinga tarnautoja lietuvių įstaigai dirbti pilna laika. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas, ir rašyti mašinėle. Skambinti tel. 776-7582, darbo valandomis, nuo pirmadienio iki penktadienio, 9:00 iki 4:00 val. (sk.)

x Dr. Birutė A. Kasakaitienė paaukojo 1000 dol. Tautos fondui a.a. Broniaus Kasakaitio atminimui. Visos aukos Tautos fondui mirusiems prisiminti bus saugomos laisvai ir nepriklausomai Lietuvai. Gaunami dividendai už investuotas aukas bus panaudoti kovojančios, okupuotos Lietuvos laisvinimo reikalams.

x Balzeko lietuvių kultūros muziejaus tarptautiniame festivaly Vyčių ansamblis šoks tautinius šokus. Festivalis bus lapkričio 5 d., sekmadienį, nuo 12 v. iki 5 v.v. Visi kviečiami dalyvauti.

x Ramutė Kemežaitė, graziabalsė gail. sesuo ir veikli skautininkė, yra pakviesta atlikti programą Worcesteryje veikiančios „Aušros“ radijo valandėlės 15-kos metų veiklos sukakties minėjime. Valandėlei vadovauja veiklus visuomenininkas ir anglų kalba žurnalo „Bridges“ redaktorius Eduardas V. Meilus, Jr.

x Lietuvių Operos baliuje šeštadienį, lapkričio 18 d., sužinosime, kam nusišypsos laimė, o jų pavardės nuskambės svečių pokalbiuose. Negražinūsieji šaknelių, yra prašomi prisijusti jas valdybos išdininui. Taip pat, jei dar nepadarėte rezervacijų, nedelsiant skambinkit Vaclovui Momkui. Svečių laukia operos choro paruošta rinktinė programa, garsi vakarienė, šauni šokių muzika ir, kaip visuomet, smagi baliaus nuotaika.

x Regina Kučienė pasidalins mintimis apie mokyklų veiklą, naujų knygų leidimą ir bendrai apie švietimą vakarone metu lapkričio 3 d., penktadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centro posėdžių kambary. Įėjimas šalia koplyčios. Vakaronę rengia ir visus maloniai kviečia atsilankyti LB Vid. Vak. apygardos valdyba.

x Lietuvių Skautų Seserijos ir Brolijos vadijų suvažiavimai šį savaitgalį, lapkričio 4 ir 5 dienomis, vyks Chicagoje ir Lemonte. Chicagoje ir apylinkėse gyvenantieji skautininkai ir skautininkės kviečiami šeštadienį, lapkričio 4 d., 6:30 val. vak. dalyvauti Lietuvių centre Lemonte vakarieneje ir susitikime su Seserijos ir Brolijos vadijų nariais ir narėmis.

x Chicago skautininkų draugovės sueiga šaukiama pirmadienį, lapkričio 6 d., 7 val. vak. pas Bronę Variakojienę, 6919 So. California Ave. Visos skautininkės kviečiamos. (sk.)

x Dail. Livijos Lipaitės, keramikės, meno dirbinių paroda įvyks lapkričio 3 d. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Atidarymas 7:30 v.v. Visi kviečiami. (sk.)

x Lietuvių Fondui vajaus proga aukojo: \$1,000 dr. Ferdinandas ir Vanda Kaunai, \$500 dr. Kazys ir Marija Ambrozaičiai, po \$200 dr. Juozas ir Agnė Kiziai, dr. Benediktas ir Gabrielė Ročkaitai, dr. Vytautas ir Aldona Urbai, Aleksas ir dr. Danguolė Vitkai, po \$100 Eleanor Kasputis, Ona Rušėnas. Lietuvių fondas visiems dėkoja ir prašo aukas siųsti, kad iki metų galo surinktų \$100,000 ir gautų vieno asmens žadėtą \$50,000 įnašą LF būstinėn – 3001 W. 59th St., Chicago, IL 60629. (sk.)

x Dirvos 75 jubiliejinį metų atidarymo vakarienė bus gruodžio 9 d. 6:30 v.v. Lietuvių Tautiniuose namuose. Bičiuliai ir skaitytojai maloniai kviečiami ir laukiami. Rezervacijoms skambinti dienos metu: V. Lenkevičienė 776-3547; vakarais: E. Oželienei 254-7553. (sk.)

Lietuvių fondo pokilyje. Iš kairės: sol. Algirdas Brazis, inž. Antanas Rudis, Juozas Polikaitis, Marija Rudienė ir Irena Polikaitienė. Nuotr. J. Tamulaičio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

„DIRVOS“ JUBILIEJAUS KOMITETO RŪPESČIAI

Ateinančiais metais minėsime savaitraščio „Dirvos“ deimantinę sukaktį. Spauda žmogui lygiai taip pat reikalinga, kaip ir kasdieninė duona. Tad savosios spaudos rūpesčiai ir turime gyventi visi. Kada minime bet kurio laikraščio sukaktį, atsiminkime kokį svarbų vaidmenį vaidina išėjimas lietuvių gyvenime lietuviškas žodis, nešas į mūsų namus plačią visų sričių informaciją bei išsako ir mūsų pavergtos ir kovojančios tautos siekius. Į reikšmingos lietuvių spaudos gretas rikiuojasi tautinės minties savaitraštis „Dirva“, jau 75 metus ištvėręs, pergyvenęs daug audringų, sunkių metų, bet išlikęs ištikimas savims principams informacijos ir laisvės kovos frontuose.

Šiai reikšmingai „Dirvos“ sukaktiui paminėti yra sudarytas specialus komitetas iš veiklių, prityrusių visuomenininkų, kultūrininkų, spaudos žmonių. Komiteto rūpestis – sėkmingai suruošti „Dirvos“ deimantinį jubiliejų ir ta proga sutelkti kiek galima daugiau lėšų „Dirvos“ egzistencijai užtikrinti. Komitetui vadovauja energinga visuomenininkė, didelių gabumų ir sumanumo pirmininkė Irena Kriaučiūnienė.

Spalio 3 d. Lietuvių Tautiniuose namuose komitetas susirinko posėdžio aptarti pirmuosius sparciai artėjančius su jubiliejų susijusius darbus. Pirmininkė Irena Kriaučiūnienė, pradėdama posėdį, padėjo visiems komiteto nariams, atvykusiems į posėdį ir pateikė posėdžiui darbų svarstytinus klausimus. Praėjusio posėdžio išsamų protokolą perskaitė Oskaras Krameris. Po to kiekvienas komiteto narys aptarė jam pavestus sritis atliekamus ir atliktinus darbus. Pirmininkė Irena Kriau-

čiūnienė papasakojo apie vaju komitetų organizavimą kituose lietuvių telkiniuose. Į šį kilnų darbą noriai jau įsijungė apie 15 LTS skyrių ir vietiniai komitetai patys planuoja, kaip geriau paminėti „Dirvos“ jubiliejų ir kaip sutelkti daugiau lėšų. Centrinio komiteto pirmasis rūpestis – pradėti „Dirvos“ jubiliejaus vaju. Jis bus pradėtas specialia vakariene dar šių metų gruodžio 9 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Netrukus bus atspausdinti kvietimai ir platinami visuomenėje. Tad visi „Dirvos“ rėmėjai ir visuomenė jau dabar kviečiama toje vakarieneje gausiai dalyvauti. Numatoma idomi programa. Šiuo renginiu rūpinasi Evelyn Oželiene. Jau dabar galima iš anksto rezervuoti vietas. Komitetas paruošė ir laiško tekstą, kuris drauge su laimėjimų bilietais bus išsiunčtinamas ateinančių metų vasario pabaigoje.

Numatoma tokių laišku išsiųsti keletą tūkstančių. Tikimasi, kad lietuvių visuomenė neignoruos šio komiteto prašymo ir išgys laimėjimų bilietėlius, o prie to dar pridės didesnę auką.

Žurnalistas Juozas Žygas, „Dirvos“ jubiliejinio leidinio redaktorius, pažymėjo, kad ateinantieji metai gal bus dekingesni vėjui, nes gal mažiau bus sulauksime iš okup. Lietuvos ansamblių, buriuotojų, kurių priėmimas šiais metais pareikalavęs labai daug lėšų ir tuo sumažino lietuvių dėmesį ir paramą saviesiems renginiams. Jubiliejiniam leidinyje bus kelio aptarimas ir vajuos duomenys bei aukotojų sąrašai. Leidinio meninį apipavidalinimą atliks dail. A. Sutkuvienė.

Posėdžio eigoje iškilo daug smulkių techniškių problemų, kurias aptarė, be pačios pirmininkės I. Kriaučiūnienės, komiteto nariai – E. Oželiene, M. Marcinienė, R. Rudaitienė, O. Daškevičienė, V. Jonušienė, M. Valiukėnas, inž. K. Biskis, J. Janušaitis, P. Buchas ir kt. Posėdžiui baigiantis, pirmininkė Irena Kriaučiūnienė pasidžiaugė komiteto aktyvumu, rūpestingumu, padėjo visiems už atliktus darbus, su viltimi žvelgė į ateitį, tikėdama „Dirvos“ jubiliejaus minėjimo ir vajuos sėkmę. Po posėdžio V. Račkauskas padarė komiteto nuotrąkvū leidiniui ir spaudai. Pasivašinta užkandžiais ir dar pasikalbėta „Dirvos“ jubiliejaus reikalais. Kitas posėdis numatomas lapkričio 2 d.

J. Janušaitis

MOTERŲ KLUBO VEIKLA

Lietuvių Brighton Parko Moterų klubas turėjo eilinį susirinkimą spalio 5 dieną Zigi Klak saleje, 4500 So. Talman Ave. Pirm. Sue Cheplis atidarė susirinkimą 1:30 val. po pietų, sveikindama nares, taip gausiai atsilankiusias. Buvo pranešta, kad narės miręs vyras Dybas. Buvo pagerbtas vienas minutės tyla ir išreikšta gili užuojauta šeimai.

Nutarimų raštininkė perskaitė protokolą iš praėjusio susirinkimo. Buvo priimtas, kaip skaitytas su pagyrimu. Gautos 2 kortelės nuo Helen Wengeliuskas ir Josephine Kilkus. Abi dėkojo už dovanas ligos metu. Dabar pasveikusios. Taip pat pranešta, kad 3 narės yra sergančios: Sophie Petrošis, Anna Wiechecke ir Bernice Žemgulis. Buvo pasiūstos kortelės su dovana ir palinkėta greitai pasveikti. Pirmininkė pranešė, kad kitas susirinkimas prieš metų pabaigą bus gruodžio 7 dieną. Posirinkimo visos narės buvo skatiniai pavaišintos ir linksmai skirstėsi namo. Rožė Didžgalvis

Denverio, Colo, lietuvių rengia tradicines lietuviškų piešinių ir rankdarbių parodą lapkričio 4 d., įskaitant Kalėdų papuošimus ir fotografijas. Paroda bus Washington Park Community Centre, 809 S. Washington, tarp 6 ir 9 val. vak.

Balfo 45-rių metų minėjimas Los Angeles, Cal., bus lapkričio 19 d. Šv. Kazimiero par. salėje.

Birutė Slepetytė ir inž. Adolfas Venska, iš Paryžiaus atvyko į Chicago dalyvauti krikščionių demokratų konferencijoje, svečiavosi pas Birutės Venskuvienės sesers prof. Aldonos Janaičienės šeimą. Ta proga New York'e aplankė lietuviškas įstaigas, kaip „Darbininką“, Lietuvių informacijos centrą ir kt. Paryžiuje jie abu yra lietuviškos kolonijos ir tarptautinių organizacijų, ypač krikščionių demokratų veikėjai, o Birutė Venskuvienė redaguoja prancūzų kalba informacijos biuletinį Elta. Į Paryžių išvyko rugsėjo 30 d.

Colorado Denveryje lankėsi iš Lietuvos dr. Remigijus Bistrickas ir dalyvavo psichologų suvažiavime. San Francisco mieste jis skaitė paskaitą. Denveryje susitiko su lietuviams, papasakojo apie Persitvarkymo sąjūdį, nes jis pats yra Sąjūdžio narys.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

– Daina Buivytytė, jaunimo atstovė Baltimorės Lietuvių Bendruomenėje, bus Vlisko seimo banketo programos vedėja. Banketas bus šeštadienį, lapkričio 4 d., 7 val. vak. Lietuvių namuose.

– Dail. Livija Lipaitė surengė Brooklyne, N.Y., Kultūros Židinyje keramikos darbų parodą. Ji čia atvyko iš Los Angeles, kur nuolat gyvena. Dailės mokslus baigusi Sibire, magistro laipsnį išgijusi Californijos valstybiniame universitete. Parodose jau rodo nuo 1978 m. Amerikon atvyko su tėvais ir seserimi 1975 m. Šios savaitės pabaigoje dail. Livija Lipaitė surengs parodą Chicago Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

– Lietuvių informacijos centras Brooklyne, N.Y., gaus laukiamą knygų iš viso pasaulio. Antrame aukšte yra įrengta skaitykla, kuria gali pasinaudoti lietuvių ir pasiskaityti ypač išeinančios Lietuvos spaudos. Be to, Lietuvių informacijos centras siunčia knygas į Lietuvą.

– Elizabeth N.J., spalio 15 d. buvo Moterų sąjungos pietūs, į kuriuos atsilankė ir vyskupas augziliaras Dominic Marconi. Jis dalyvavo pietuose, buvo progą pasikalbėti ir apie naują kleboną.

– St. Peterburgo, Fla., Kasos skyrius spalio 15 d. turėjo savo metinį susirinkimą Lietuvių klube. Kasos skyriaus vedėjas Aras Miezėlis pranešė St. Peterburgo nariams apie Kasos stovį. Dalyvavo direktoriai iš New Yorko Gintas Žemaitis – išdin., pirmininkas prof. dr. Rimas Vaičiūnis, vicepirm. Vytautas Alksninis ir Algirdas Šilbajoris.

– Akademinis Skautų sąjūdžio Los Angeles skyrius turės savo metinę šventę lapkričio 5 d. Brookside Club House. Kalbės Alex Alexiev apie padėtį Lietuvoje.

– Denverio, Colo, lietuvių rengia tradicines lietuviškų piešinių ir rankdarbių parodą lapkričio 4 d., įskaitant Kalėdų papuošimus ir fotografijas. Paroda bus Washington Park Community Centre, 809 S. Washington, tarp 6 ir 9 val. vak.

– Balfio 45-rių metų minėjimas Los Angeles, Cal., bus lapkričio 19 d. Šv. Kazimiero par. salėje.

– Birutė Slepetytė ir inž. Adolfas Venska, iš Paryžiaus atvyko į Chicago dalyvauti krikščionių demokratų konferencijoje, svečiavosi pas Birutės Venskuvienės sesers prof. Aldonos Janaičienės šeimą. Ta proga New York'e aplankė lietuviškas įstaigas, kaip „Darbininką“, Lietuvių informacijos centrą ir kt. Paryžiuje jie abu yra lietuviškos kolonijos ir tarptautinių organizacijų, ypač krikščionių demokratų veikėjai, o Birutė Venskuvienė redaguoja prancūzų kalba informacijos biuletinį Elta. Į Paryžių išvyko rugsėjo 30 d.

– Colorado Denveryje lankėsi iš Lietuvos dr. Remigijus Bistrickas ir dalyvavo psichologų suvažiavime. San Francisco mieste jis skaitė paskaitą. Denveryje susitiko su lietuviams, papasakojo apie Persitvarkymo sąjūdį, nes jis pats yra Sąjūdžio narys.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak. Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Spaudos draugai po pietų. Iš kairės sėdi: Antanas Juodvalkis, Teodoras Blinstrubas, Jurgis Janušaitis ir prel. Juozas Prunskis; stovi: Juozas Žygas ir Metys Valiukėnas.